

2026 DAMGA UZEM

ÖZEL EĞİTİM ÖABT SORU - CEVAP EL KİTABI

Damga UZEM - Doç. Dr. Sertan Talas

ÖN SÖZ

Değerli Öğretmen Adaylarımız,

Elinizdeki bu çalışma, Özel Eğitim ÖABT hazırlık sürecinizde tekrarlarınızı daha sistemli, daha hızlı ve daha verimli hâle getirmek amacıyla hazırlanmıştır. Bu kitapçıkta yer alan soru ve cevaplar; temel kavramları pekiştirmenize, önemli ayrıntıları fark etmenize ve sınav öncesinde genel tekrar sürecinizi güçlendirmenize yardımcı olacaktır.

Başarı; düzenli emek, sabır ve kararlılıkla inşa edilir. Bu süreçte her tekrarın, her sorunun ve her küçük ilerlemenin büyük hedefe atılmış değerli bir adım olduğunu unutmayın. Kendinize güvenin, planlı çalışın ve son ana kadar motivasyonunuzu koruyun.

Göstermiş olduğunuz emeklerin karşılığını alacağınız, hedeflerinize bir adım daha yaklaşacağınız verimli bir hazırlık ve başarılı bir sınav süreci diliyoruz.

Sınavda hepinize gönülden başarılar dileriz.

*Hazırlayan
Damga UZEM - Doç. Dr. Sertan Talas*

ÖZEL EĞİTİMDE DEĞERLENDİRME

SORU 001	Öğrencinin güçlü ve desteklenmesi gereken yönleri analiz edilerek bireye özgü hedefler belirlenmesini, öğretim yöntemleri seçilmesini ve gerekli uyarlamalar planlanmasını sağlayan en temel süreç nedir?
	CEVAP Eğitsel Değerlendirme.
SORU 002	Bireyselleştirme ilkesini zedelememek adına hazırlanan bir BEP'in ön koşulu ve uygulanan öğretim programları ile müdahale yöntemlerinin etkililiğini ortaya koyan süreç nedir?
	CEVAP Değerlendirme ve ilerlemenin sürekli izlenmesi.
SORU 003	Hedeflere ulaşip ulaşılmadığının düzenli olarak kontrol edilmesini ve gerektiğinde programda revizyonlar yapılmasını sağlayan değerlendirme türü hangisidir?
	CEVAP Süreç değerlendirmesi.
SORU 004	Değerlendirme sürecinin hukuki boyutunu oluşturan en temel amaç nedir?
	CEVAP Yasal hakların korunması.
SORU 005	Özel eğitimde yerleştirme kararları alınırken hangi ilke ve paydaş eşgüdümü zorunlu tutulmuştur?
	CEVAP Aile görüşü alınarak, yazılı bilgilendirme yapılarak ve itiraz hakkı tanınarak; RAM, okul ve aile arasında eşgüdüm sağlanmalıdır.
SORU 006	Özel eğitim hizmetlerine uygunluğu saptanan bireyler için hazırlanan; bireyin eğitsel gereksinimlerini, öğretim hedeflerini, destek hizmetleri ve uygulama süreçlerini sistematik biçimde düzenleyen yasal ve eğitsel belgeye ne ad verilir?
	CEVAP Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP).
SORU 007	BEP yalnızca bir plan değil, hangi sürecin somut bir çıktısı olarak kabul edilir?
	CEVAP Veriye dayalı karar verme sürecinin.
SORU 008	BEP sürecinin değerlendirme ilişkisi bakımından temel dinamikleri nelerdir?
	CEVAP Değerlendirme ile başlar, değerlendirme verileriyle şekillenir ve sürekli değerlendirme yoluyla güncellenir.
SORU 009	BEP, özel eğitimde hangi üç temel ilkenin kesişim noktasında yer alır?
	CEVAP Süreklilik, bireysellik ve işlevsellik.
SORU 010	BEP hazırlanabilmesi için öncelikle yapılması gereken ve yanlış tanılamayı ile gereksiz etiketlemeyi önleyerek koruyucu bir filtre işlevi gören aşama hangisidir?
	CEVAP BEP Öncesi Değerlendirme (özel eğitim hizmetlerinden yararlanma uygunluğunun bilimsel ve yasal ölçütlere göre belirlenmesi).
SORU 011	BEP sürecinin şeffaf ve hesap verebilir olmasını güvence altına alan en önemli unsur nedir?
	CEVAP Bilimsel ve yasal ölçütlere dayalı değerlendirme süreci.

SORU 012	BEP'in yalnızca uzmanlar tarafından hazırlanan teknik bir belge olmayıp ailenin beklentilerini ve önceliklerini de içeren niteliği nedir?
	CEVAP Aile-okul-uzman iş birliğinin yazılı çıktısı olan yasal bir sözleşme niteliğidir.
SORU 013	Ailenin BEP sürecine aktif katılımı öğrenme üzerinde nasıl bir etki yaratır?
	CEVAP Hedeflerin ev ortamında da desteklenmesini ve öğrenmenin genellenmesini kolaylaştırır.
SORU 014	Ailelerin yalnızca destekleyici değil, öğretim sürecinin aktif bir uygulayıcısı haline gelmesini sağlayan strateji nedir?
	CEVAP Aile eğitimi.
SORU 015	Çocuğun tüm gelişim alanlarını birbirini tamamlayan bakış açılarıyla ele alarak bütüncül bir değerlendirme sunan ve çağdaş özel eğitimin temelini oluşturan yaklaşım hangisidir?
	CEVAP Multidisipliner (disiplinlerarası) ekip yaklaşımı.
SORU 016	Okullarda değerlendirme verilerini somut öğretim hedeflerine dönüştüren, öğrencinin, ailenin ve öğretmenlerin görüşlerini bütünleştirerek uzun (yıllık) ve kısa dönemli hedefleri belirleyen uygulayıcı mekanizma nedir?
	CEVAP BEP Geliştirme Birimi.
SORU 017	Okullarda oluşturulan BEP Geliştirme Birimi kimin başkanlığında toplanır ve kimlerden oluşur?
	CEVAP Okul/kurum müdürü veya görevlendireceği bir müdür yardımcısının başkanlığında; öğrenci, öğrenci velisi, sınıf rehber öğretmeni, rehber öğretmen, dersin ilgili alan öğretmeni ve gerektiğinde gezerek öğretim veren özel eğitim öğretmeninden oluşur.
SORU 018	Bir çocuğun ilk değerlendirme başvurusunu okul yönetimi veya velinin yapmasının yanı sıra, hukuken kim de kendi adına (zihinsel engeli olmamak şartıyla) başvuru yapabilir?
	CEVAP 18 yaşından büyük bireyin bizzat kendisi.
SORU 019	BEP toplantılarında velinin pasif kalmasını önlemek ve kararlara katılımını sağlamak için öğretmenin öncelikli yapması gereken nedir?
	CEVAP Toplantı öncesi aileyi bilgilendirmek, karmaşık mesleki jargon yerine anlaşılır bir dil kullanmak ve ailenin önceliklerini sormaktır.
SORU 020	Bir öğrencinin BEP'indeki "kısa dönemli amaçların" gerçekleşme oranı ne zaman %100 olmalıdır?
	CEVAP Kısa dönemli amaçlar ön koşul niteliğinde olduğunda veya kişinin ya da çevresinin güvenliğini tehdit edebilecek riskler barındırdığında başarı ölçütü %100 olmalıdır.
SORU 021	BEP'in yıllık amaçları neden sarmal yapıda olmalıdır?
	CEVAP Önceki öğrenilen becerilerin yeni becerilerle desteklenerek kalıcı olması ve öğrencinin ilerleme kaydetmesi için.
SORU 022	Öğretmenlerin BEP izleme formlarını düzenli doldurmasının eğitsel kararlara katkısı nedir?
	CEVAP Öğretim yönteminin etkili olup olmadığının, yöntemin değiştirilip değiştirilmeyeceğinin veya hedeflerin güncellenip güncellenmeyeceğinin kanıta dayalı olarak kararlaştırılmasını sağlar.

SORU 023	"Ölçüt bağımlı test" ile öğrencinin performansını değerlendirmek neyi sağlar? CEVAP Öğrencinin hedefe ulaşip ulaşmadığını, kendi önceki başarısına göre gelişimini objektif şekilde görmeyi.
SORU 024	Eğitsel değerlendirme "süreç" merkezli olduğundan, tek bir günde yapılan "test" uygulaması neden yetersizdir? CEVAP Öğrenci o gün kendini iyi hissetmiyor olabilir, performans değişkenlik gösterebilir; gerçekçi bir sonuç için farklı zamanlarda tekrarlanan değerlendirmeler gereklidir.
SORU 025	Eğitsel değerlendirmede "gözlem formları" neden "standart testlerden" daha çok tercih edilir? CEVAP Gözlem, bireyin gerçek hayatın içindeki davranışlarını (yapabilirlik düzeyini) doğrudan kaydettiği için.
SORU 026	Portfolyo değerlendirmesinin, sadece bir "kağıt toplama" eylemi değil, bir değerlendirme olması için ne yapılmalıdır? CEVAP İçindeki her ürün, önceden belirlenmiş bir "rubrik" (dereceli puanlama anahtarı) ile değerlendirilmelidir.

ÖZEL EĞİTİM POLİTİKALARI VE YASAL DÜZENLEMELER

SORU 027	Özel eğitimde engellerin tamamen ya da kısmen azaltılabilmesini, bazı durumlarda ise ortadan kaldırılabilmesini sağlayan en önemli faktör nedir? CEVAP Uygun düzenlemeler ve destek hizmetleri.
SORU 028	Özel Eğitim 573 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği çerçevesinde yürütülen uygulamalar; ayrımcılık ve dışlama yerine hangi temel ilkeleri benimser? CEVAP Fırsat eşitliği, tam katılım, bağımsız yaşam ve ekonomik açıdan kendine yetebilme ilkelerini.
SORU 029	Özel eğitimin bireye kazandırmayı amaçladığı temel toplumsal ve bireysel hedefler nelerdir? CEVAP Başkalarına olan bağımlılıklarını azaltarak bağımsızlık düzeylerini artırmayı, toplumla sağlıklı ilişkiler kurmalarını, yaşam becerileri kazanmalarını ve üretken bireyler olarak hayata katılmalarını amaçlar.
SORU 030	Çağdaş özel eğitim yaklaşımında, çocukların sınırlılıkları yerine odaklanılması esasa bağlanan nokta nedir? CEVAP Güçlü yönlerine ve yapabildiklerine odaklanılması.
SORU 031	Özel eğitim, genel eğitim ortamlarından yeterince yararlanamayan bireylere yönelik nasıl bir iyileştirici süreç olarak ele alınmaktadır? CEVAP Mevcut yetersizliklerin engele dönüşmesini önlemeye yönelik bir iyileştirici eğitim süreci olarak.
SORU 032	Türkiye'de resmî veya özel statüde faaliyet gösteren özel eğitim kurumlarındaki eğitim hizmetleri hangi kurumsal yapıya bağlı olarak yürütülmektedir? CEVAP Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne.

SORU 033	Türk idari yapısında, özel eğitim alanındaki hukuki düzenlemelerde de görüldüğü üzere kanun hükmünde kararnameler/tüzükler ile yönetmelikleri çıkarma yetkisi hangi organlara aittir?
	CEVAP Kararnameler ve tüzükler yürütme organı tarafından, yönetmelikler ise yetkili idari makamlarca çıkarılır.
SORU 034	1982 Anayasası'nın 42. maddesi özel eğitim bağlamında neyi hüküm altına almıştır?
	CEVAP Özel eğitime gereksinim duyan bireylerin eğitimi için devletin gerekli önlemleri alacağını hüküm altına alarak özel eğitimi anayasal bir hak olarak tanımıştır.
SORU 035	1982 Anayasası'nın ardından 1983 yılında yürürlüğe giren Türkiye'de özel eğitime ilişkin ilk kapsamlı kanun hangisidir?
	CEVAP 2916 sayılı Özel Eğitime Muhtaç Çocuklar Kanunu.
SORU 036	2916 sayılı Yasanın zamanla yetersiz kalması üzerine 1997 yılında hangi yasal düzenleme çıkarılmıştır?
	CEVAP 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname.
SORU 037	1990'lı yıllarla birlikte uluslararası belgelerde güçlenen ve eğitim sistemlerinin tüm çocukların bireysel farklılıklarını dikkate alacak şekilde düzenlenmesini öngören yaklaşım hangisidir?
	CEVAP Kapsayıcı eğitim anlayışı (Herkes için eğitim ilkesi).
SORU 038	1994 yılında kabul edilen ve dünyada ile Türkiye'de özel eğitim mevzuatı ve kapsayıcı eğitim uygulamaları üzerinde dönüm noktası olan uluslararası belge hangisidir?
	CEVAP Salamanca Bildirisi.
SORU 039	Amerika Birleşik Devletleri'nde engelli çocukların devlet okullarının sunduğu eğitim programları ve hizmetler dışında bırakılmasına son veren 1975 tarihli yasal dönüm noktası nedir?
	CEVAP Tüm Engelli Çocukların Eğitimi Yasası (PL 94-142 / Education of All Handicapped Children Act).
SORU 040	ABD'de PL 94-142 Yasası ile engelli çocukların değerlendirilmesi ve yönlendirilmesinde nasıl bir zorunluluk getirilmiştir?
	CEVAP Tek bir değerlendirme aracına dayalı kararların yeterli olmadığı, hatalı yönlendirmeleri önlemek için çoklu ölçme araçlarının kullanılmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.
SORU 041	Her özel gereksinimli öğrencinin eğitim sürecinin nerede, ne kadar süreyle, hangi hedefler doğrultusunda ve kimler tarafından yürütüleceğini yasal güvence altına alan düzenleme nedir?
	CEVAP Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) hazırlanmasının yasal zorunluluk olması.
SORU 042	ABD'de 1997 tarihli PL 105-17 düzenlemesiyle kaynaştırma uygulamaları güçlendirilirken genel eğitim öğretmenlerine nasıl bir yasal rol tanımlanmıştır?
	CEVAP Genel eğitim öğretmenlerinin de özel eğitim ekibinin ayrılmaz bir parçası olduğu belirtilmiştir.

SORU 043	Üstün yetenekli bireylerin eğitime yönelik çıkarılan kanunlar özel eğitimin hangi boyutunu göstermektedir? CEVAP Özel eğitimin yalnızca yetersizlik odaklı değil, yetenek geliştirme boyutunu da kapsadığını.
SORU 044	Korunmaya muhtaç çocuklara yönelik düzenlemelerle bakım ve eğitim sorumluluğunun Millî Eğitim Bakanlığı'na verilmesi özel eğitim açısından neyin önünü açmıştır? CEVAP Özel eğitimin sosyal yardım anlayışından çıkarılarak doğrudan bir kamu sorumluluğu ve eğitim sisteminin bir parçası olarak ele alınmasının önünü açmıştır.
SORU 045	Türkiye'de özel eğitim alanında görev alacak personelin özel bir eğitimden geçmesini zorunlu hale getiren ve RAM'ların tanılama ile yerleştirme süreçlerini sistematik hale getirmeye çalışan yasal adım hangi yıllarda gelişmiştir? CEVAP Milli Eğitim Şûraları ve yayımlanan yönetmelik güncellemeleriyle.
SORU 046	1970'li yıllarda özel gereksinimli bireylerin yaşamlarını kolaylaştırmak amacıyla vergi mevzuatında nasıl bir dolaylı düzenleme yapılmıştır? CEVAP Özel gereksinimli bireylerin kullandığı araç ve gereçlerin vergiden muaf tutulması sağlanmıştır.
SORU 047	1973 yılında yürürlüğe giren ve özel eğitimi açık biçimde eğitim sisteminin bir parçası olarak ele alıp fırsat eşitliği ilkesini vurgulayan kanun hangisidir? CEVAP 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu.
SORU 048	1997 yılında yürürlüğe giren 573 sayılı KHK, özel eğitim gerektiren bireylerin eğitim hakkından yararlanmasında temel ölçüt olarak neyi esas almıştır? CEVAP Türk Millî Eğitiminin genel amaçları doğrultusunda eğitim hakkından yararlanmasını esas almıştır.
SORU 049	2005 yılında kabul edilen ve eğitim hakkının hiçbir gerekçeyle engellenemeyeceğini açıkça belirterek bütünleştirilmiş eğitim anlayışını güvence altına alan kapsamlı yasa hangisidir? CEVAP 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun (Özürlüler Kanunu).
SORU 050	07.07.2018 tarihinde yayımlanan Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin amacı nedir? CEVAP Özel eğitim ihtiyacı olan bireylere sunulacak eğitim ve öğretim hizmetlerinin esaslarını belirlemek ve bu hizmetlerin eş güdüm içinde, standartlara uygun yürütülmesini sağlamaktır.
SORU 051	Yönetmeliğe göre; zihinsel işlevler ile kavramsal, sosyal ve pratik uyum becerilerindeki sınırlılık nedeniyle temel akademik, günlük yaşam ve iş becerilerinin kazanılmasında yoğun destek eğitimine ihtiyacı olan birey nasıl tanımlanır? CEVAP Orta düzeyde zihinsel engelli birey.
SORU 052	Yönetmeliğe göre "Özel Eğitim" kavramının resmi tanımı nedir? CEVAP Bireysel ve gelişim özellikleri ile eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından anlamlı düzeyde farklılık gösteren bireylerin eğitim ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak üzere sunulan hizmetlerdir.
SORU 053	Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin her tür ve kademedeki eğitimlerini öncelikli olarak hangi yolla sürdürmeleri esastır? CEVAP Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla sürdürmeleri esastır.

SORU 054	Resmî özel eğitim okullarında öğrenim gören öğrenciler için örgün eğitim saatleri dışındaki zamanlarda hangi eğitim faaliyetleri düzenlenebilir?
	CEVAP Tamamlayıcı eğitim faaliyetleri.
SORU 055	Erken çocukluk dönemi özel eğitim hizmetleri nerede ve nasıl yürütülür?
	CEVAP Ailelerin çocuklarının eğitimine katılım sağlayacakları şekilde kurumda veya evde yürütülür.
SORU 056	Zorunlu öğrenim çağına olup birden fazla yetersizliği nedeniyle ilköğretim veya ortaöğretim programlarına devam edemeyecek durumdaki öğrenciler için grup eğitimine hazırlık amacıyla planlanan haftalık ders saati oranı en fazla yüzde kaçtır?
	CEVAP Haftalık toplam ders saatinin %40'ını aşmayacak şekilde planlanır.
SORU 057	Birden fazla yetersizliği olup grup eğitimine katılamayan öğrenciler için devam zorunluluğu ile ilgili yasal işlem nasıl yapılır?
	CEVAP Devam zorunluluğu aranmaz ve e-Okul Sisteminde devam zorunluluğu aranmamasına yönelik işlem yapılır.
SORU 058	Özel yetenekli bireylerin eğitiminde esasa bağlanan temel öğretim yaklaşımı nedir?
	CEVAP Eğitim aldıkları alanlarla ilgili üst düzey becerileri kazandıracak zenginleştirmelere yer verilmesidir.
SORU 059	BEP içeriğinde mutlaka yer alması gereken temel unsurlar nelerdir?
	CEVAP Uzun ve kısa dönemli amaçlar, sunulacak destek eğitim hizmetinin türü/süresi/kim tarafından sağlanacağı, öğretim/değerlendirme yöntem ve materyalleri, eğitim ortamı düzenlemeleri ve davranış problemlerini önlemeye yönelik tedbirler.
SORU 060	Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim yapılan okullarda hangi birimin oluşturulması zorunludur?
	CEVAP BEP Geliştirme Birimi.
SORU 061	Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla ortaöğretimi tamamlayan öğrencilere diploma düzenlenmesindeki yasal ölçüt nedir?
	CEVAP Akranlarına verilen diploma düzenlenir.
SORU 062	Özel eğitim okullarında orta veya ağır zihinsel yetersizliği ile otizmi olan öğrencilerin sınıf mevcutları en fazla kaç kişiden oluşur?
	CEVAP Zihinsel yetersizliği olanlar için en fazla 8, otizmi olan öğrenciler için en fazla 4 öğrenciden oluşur.
SORU 063	BİLSEM'lerde uygulanan eğitim hizmeti hangi şekillerde yürütülür ve dönem sonu değerlendirme raporları nereye sunulur?
	CEVAP Birebir veya grup eğitimi şeklinde yürütülür; değerlendirme raporları valiliklerce Bakanlığa bildirilir.
SORU 064	Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin okul öncesi eğitim kurumları ve ilkokullara kaydında "yerleştirme kararı" şartı aranır mı?
	CEVAP Hayır, kayıt için il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından yerleştirme kararı alınmış olması şartı aranmaz (ancak sonrasında yerleştirme kararı alınması için süreç işletilir).

SORU 065	Özel eğitim programı uygulanan okullar ile özel eğitim sınıflarında öğrencilere ilkökul kademesinde en fazla kaç defa sınıf tekrarı yaptırılabilir?
	CEVAP Bir defaya mahsus olmak üzere sınıf tekrarı yaptırılabilir.
SORU 066	BEP Geliştirme Biriminin okul içindeki temel görevlerinden biri destek eğitim odalarıyla ilgili olarak nedir?
	CEVAP Destek eğitim odasında eğitim alacak öğrencileri, eğitim hizmeti sunulacak dersleri ve haftalık ders saati sayısını belirlemek.
SORU 067	Özel eğitim meslek okullarında oluşturulan BEP Geliştirme Birimi, alan öğretmenleri arasından kimi görevlendirir ve neyi planlar?
	CEVAP Koordinatör öğretmenleri görevlendirir; öğrencileri alan/dala yönlendirir ve aile eğitim çalışmalarını planlayıp yürütür.
SORU 068	Özel eğitim okulları ile sınıflarında grup eğitimi esas olmakla birlikte, birebir eğitim hangi ölçüte göre yapılabilir?
	CEVAP Öğrencilerin eğitim performansları ve ihtiyaçları doğrultusunda.
SORU 069	Türkiye'de zorunlu okul öncesi eğitim kapsamında, özel gereksinimi olan çocuklar için yasal başlama yaşı nedir?
	CEVAP 36 ayını tamamlamış çocuklar için okul öncesi eğitim zorunludur.
SORU 070	Hastanede yatarak tedavi gören öğrencilerin devam ettikleri öğretim programları esas alınarak eğitimlerinin sürdürülebilmesi için hastane yatış süresinin ölçütü nedir?
	CEVAP Hastanede yatış süresi bir aydan kısa olan öğrencilerin eğitimleri devam ettikleri öğretim programları esas alınarak sürdürülür.
SORU 071	5378 sayılı Kanun ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun (SHÇEK) özel eğitime ilişkin görevleri hangi kuruma devredilmiştir?
	CEVAP Millî Eğitim Bakanlığına devredilmiş, bakım hizmetleri ise SHÇEK'in sorumluluğunda bırakılmıştır.

UYGULAMALI DAVRANIŞ ANALİZİ (UDA)

SORU 072	Davranış analizinin temel ilklerinin gerçek yaşam ortamlarında sosyal açıdan önemli davranışlara uygulanmasına ne ad verilir?
	CEVAP Uygulamalı Davranış Analizi (UDA).
SORU 073	Davranışçı yaklaşım, davranışın değişebileceğini hangi temel varsayıma dayandırır?
	CEVAP "Önce-sonra" çevresel koşulların düzenlenmesiyle davranışın değişebileceği varsayımına.
SORU 074	UDA'da "Uyaran" kavramı zaman boyutu açısından nasıl tanımlanır?
	CEVAP Geçmiş ya da gelecekteki olaylardan çok, mevcut durumda gerçekleşen ve tepkiyi ortaya çıkaran nesne veya olay olarak ele alınır.
SORU 075	UDA'da yalnızca gözlenebilir davranışlarla ilgilenilmesi kapsamlılık açısından nasıl değerlendirilir ancak hangi açıdan gücü yüksektir?
	CEVAP İçsel davranışlar çalışma alanı dışında tutulduğu için kapsamlılığı orta düzeydedir; ancak doğrulanabilirlik ve müdahale planlama gücü yüksektir.

SORU 076	UDA çalışma alanına giren "sosyal açıdan önemli davranışlar" birey için nasıl bir işlev görür? CEVAP Günlük yaşamda sık kullanılan farklı ortamlarda gereken pekiştireci elde etmeyi ve cezalardan kaçınmayı kolaylaştırarak daha karmaşık davranışların öğrenilmesine zemin oluşturur.
SORU 077	UDA'da 1968 yılında tanımlanan ilkelere göre bir çalışmada "Uygulamalılık" ilkesi neyi gerektirir? CEVAP Öncelikli ve sosyal açıdan anlamlı davranışların (bireyin çevresinde bağımsız işlev görmesini sağlayan becerilerin) incelenmesini gerektirir.
SORU 078	UDA'da davranış değişikliğinin birey için pratik sonuç üretmesi ve yeterli düzeyde gelişim sağlaması hangi ilke ile açıklanır? CEVAP Etkililik ilkesi.
SORU 079	UDA uygulamalarında "genelleme" sürecine ilişkin bilimsel yaklaşım nedir? CEVAP Genelleme kendiliğinden olur diye beklenmez; özel olarak planlanır.
SORU 080	UDA'da davranış değişikliğini rastlantısal değil, sistematik hale getiren 3 temel basamak nedir? CEVAP 1) Hedef davranış güvenilir biçimde tanımlama ve ölçme, 2) Kullanılacak uygulamaya (bağımsız değişkene) karar verme, 3) Uygulama ile hedef davranış (bağımlı değişken) arasındaki işlevsel ilişkiyi gösterme.
SORU 081	Hedef davranışın ölçülüp grafiksel olarak analiz edilmeden öğretime başlanmasının sakıncası nedir? CEVAP İlerlemeyi görmek, gelişmeyi izlemek ve uygulama ile davranış arasında ilişki kurmak güçleşir.
SORU 082	Eğer hedef davranış öğrencinin davranış dağarcığında zaten varsa, UDA stratejisi "edinim" yerine nasıl planlanmalıdır? CEVAP "İstenen sıklığa çıkarma" şeklinde planlanabilir.
SORU 083	UDA'da uygulama (bağımsız değişken) ile hedef davranış (bağımlı değişken) arasındaki işlevsel ilişkiyi göstermek için katılımcının kendi içinde kontrolü olduğu hangi araştırma yöntemleri kullanılır? CEVAP Tek-denekli araştırma yöntemleri.
SORU 084	Tek-denekli araştırmalarda davranış değişikliğinin uygulanan müdahaleden kaynaklandığını yorumlayabilmek için hangi iki verinin karşılaştırılması kritik bir adımdır? CEVAP Başlama düzeyi verileri ile uygulama verilerinin karşılaştırılması.
SORU 085	Bir davranışın sonucunda ortama bireyin hoşuna giden bir uyarının eklenmesiyle o davranışın ileride yapılma sıklığının artması sürecine ne ad verilir? CEVAP Olumlu pekiştirme.
SORU 086	Otizmlili bir çocuğun, iletişim kurmak yerine ağlayarak istediği oyuncakı elde etmesi durumunda, ağlama davranışının artması hangi ilke ile açıklanır? CEVAP Olumlu pekiştirme (ağlama davranışı oyuncak elde edilerek pekiştirilmiştir).

SORU 087	Bir davranışın sonucunda ortamdaki itici/hoşlanılmayan bir uyarının kaldırılmasıyla o davranışın sıklığının artmasına ne ad verilir?
	CEVAP Olumsuz pekiştirme.
SORU 088	Olumsuz pekiştirme ile ceza arasındaki en temel fark nedir?
	CEVAP Olumsuz pekiştirme davranışın sıklığını artırır; ceza ise davranışın sıklığını azaltır.
SORU 089	Daha önce pekiştirilen bir davranışın, pekiştiricinin geri çekilmesi (verilmemesi) sonucunda zamanla azalarak ortadan kalkması işlemine ne ad verilir?
	CEVAP Sönme.
SORU 090	Sönme süreci uygulanmaya başlandığında davranışın sıklığı, süresi veya şiddetinde geçici olarak görülen artışa ne ad verilir?
	CEVAP Sönme patlaması.
SORU 091	Yeni bir davranış kazandırmak için hedef davranışa en yakın tepkilerin pekiştirilerek, hedef davranışa ulaşana kadar ardışık yaklaşıklıkların ödüllendirilmesi sürecine ne denir?
	CEVAP Şekil verme (Biçimlendirme).
SORU 092	Yeni bir beceri öğretilirken, becerinin kalıcılığını sağlamak için başlangıçta kullanılan sürekli pekiştirme tarifesinden zamanla hangi tarife geçilmelidir?
	CEVAP Aralıklı (oranlı veya zaman aralıklı) pekiştirme tarifesine.
SORU 093	Davranışın gerçekleşmesi için ortamda bulunan ve davranışın pekiştirileceğine ya da cezalandırılacağına dair ipucu veren uyarılara ne ad verilir?
	CEVAP Ayırt edici uyarı.
SORU 094	İpucunun silikleştirilmesinde "Zaman Gecikmeli İpucu" stratejisinde sabit bekleme ve artan bekleme süreli arasındaki fark nedir?
	CEVAP Sabit bekleme süreli de hedef uyarıdan sonra ipucu sunulana kadar geçen süre hep aynıdır (örn: 4 saniye); artan bekleme süreli de ise bu süre her denemede yavaş yavaş artırılır (örn: 0-2-4-6 sn).
SORU 095	"Tepki ipucu" ile "Uyarı ipucu" arasındaki fark nedir?
	CEVAP Tepki ipucu, öğrencinin doğru davranışı yapmasına yardımcı olan yardımlardır (fiziksel, model, sözel); uyarı ipucu ise doğru seçeneği belirginleştirmek için materyalde yapılan değişikliklerdir (büyütme, renklendirme).

ZİHİNSEL YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLER İÇİN DESTEK EĞİTİM PROGRAMI

SORU 096	Zihinsel yetersizliği olan bireylerin öğrenme sürecinde daha rahat öğrenmelerini sağlayan en etkili yaklaşım nedir?
	CEVAP Farklı ve çoklu öğrenme tekniklerinin kullanılması ile birden çok duyuya hitap eden uygulamaların yürütülmesi.

SORU 097	Beceri temelli teknikler grubunda yer alan "hata düzeltme" stratejisi uygulamanın hangi aşamalarında ve nasıl gerçekleştirilir? CEVAP Hatalar belirlenerek ya anında ya da beceri sonlandıktan sonra öğretmenin model olması ve bireye tekrarlatması (bireye tekrar model olunarak beceriyi gerçekleştirmesi beklenir) şeklinde uygulanır.
SORU 098	Erken okuryazarlık alanında sesbilgisel farkındalık çalışılırken sesler birleştirilerek öğretim nasıl yürütülmelidir? CEVAP Önceden verilen sesler birleştirilerek mümkün olduğunca anlamlı hece ve sözcükler oluşturulmalı, okutulmalı ve yazdırılmalıdır.
SORU 099	Zihinsel yetersizliği olan bireylerde nesne sayma ve rakam öğretimi çalışılırken özellikle vurgulanması gereken iki kural nedir? CEVAP Rakam ile sayı arasındaki fark vurgulanmalı ve nesne saymada son söylenen sayının nesne miktarını (çokluğu) ifade ettiği belirtilmelidir.
SORU 100	BEP Gelişimi İzleme Özet Formu doldurulurken "bir sonraki eğitim-öğretim yılında yapılacak kaba değerlendirmeler" için hangi veriler temel alınır? CEVAP BEP uygulanması sürecinde, öğretim sırasında ve öğretim sonunda yapılan değerlendirmelerden elde edilen veriler.

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU OLAN BİREYLER İÇİN DESTEK EĞİTİM PROGRAMI

SORU 101	Otizm spektrum bozukluğu olan bireylerin belirlenen hedef davranışlara ulaşmaları için uygulamalı davranış analizi ilkelerini temel alarak tutarlı bir plan doğrultusunda sunulan öğretime ne ad verilir? CEVAP Sistematik öğretim.
SORU 102	Birey tepkide bulunmadan önce ipucu sunularak doğru tepkide bulunmasını sağlayan ve otizmde tek basamaklı ile zincirleme becerilerin öğretiminde kullanılan öğretim yaklaşımı nedir? CEVAP Yanlışsız öğretim yöntemleri.
SORU 103	Yanlışsız öğretim yöntemlerinin planlamasında ortaklık gösteren 6 temel öge nedir? CEVAP Hedef uyaran, kontrol edici ipucu, deneme, yanıt aralığı, denemeler arası süre ve kontrol edici ipucunda yapılan silikleştirme.
SORU 104	Yanlışsız öğretimde "ipucunun türünde yapılan değişiklik" ile "ipucunun miktarında yapılan değişiklik" arasındaki fark nedir? CEVAP İpucunun türünde değişiklik farklı bir ipucuna geçişi (örn: model olmaktan sözel ipucuna geçiş) ifade ederken; miktarında değişiklik sunulan ipucunun yavaş yavaş artırılması veya azaltılmasını ifade eder.
SORU 105	Eşzamanlı ipucuyla öğretimde denemeye nasıl başlanır ve kontrol edici ipucu ne zaman sunulur? CEVAP Dikkat sağlayıcı ipucu sunularak başlanır; birey hazır olduğunu gösterince önce hedef uyaran, hemen ardından ise kontrol edici ipucu sunulur (0 saniye bekleme).

SORU 106	Eşzamanlı ipucuyla öğretimde bireye bağımsız tepki fırsatı verilmediğinden, beceriyi edinip edinmediği hangi oturumlarla belirlenir?
	CEVAP Her gün öğretime başlamadan önce veya belli aralıklarla düzenlenen, kontrol edici ipucunun sunulmadığı yoklama oturumları ile belirlenir.
SORU 107	Otizmlili bireylerin sınırlı ve yoğun ilgi alanlarından (örn: futbol takımı, çizgi film kahramanı) yararlanılarak kısa bir senaryo ve görsel ipucu hazırlanan öğretim stratejisi hangisidir?
	CEVAP Güç Kartı Stratejisi.
SORU 108	Sosyal becerilerin "Bilişsel Süreç Yaklaşımı (Problem Çözme)" ile öğretiminde izlenen dört aşamalı süreç hangileridir?
	CEVAP Sosyal kodlama, sosyal karar verme, sosyal davranışta bulunma ve sosyal değerlendirme.
SORU 109	Otizmlili çocuklara doğal çevrelerinde öğrenme fırsatları sunan, ipucu bağımlılığını önlemeyi ve motivasyonu desteklemeyi amaçlayan kanıta dayalı doğal davranışsal yöntem hangisidir?
	CEVAP Temel Tepki Öğretimi (TTÖ).
SORU 110	Temel Tepki Öğretimi (TTÖ) yönteminde müdahale edilen ve hedeflenmeyen becerilerin de ortaya çıkmasını sağlayan 5 temel alan nedir?
	CEVAP Motivasyon, çoklu uyaranlara tepki verme, kendini yönetme, etkileşim başlatma ve empati.
SORU 111	Bir öykünün önce birinci kısmının, sonra ikinci kısmının ve ardından her iki kısmın birlikte anlatılması şeklinde sıra ile sunulan öğelerin önceki öğelerle birlikte tekrarına ne ad verilir?
	CEVAP Kümülatif Tekrar Stratejisi.
SORU 112	Otizmlili bireylerde çalışma belleği sınırlılıklarını aşmak için öğretim sunumunda hangi düzenlemeler yapılmalıdır?
	CEVAP Basit ve kısa ifadeler kullanılmalı, çok tekrar yapılmalı, hatırlatıcılar kullanılmalı, bilgi organize edilip var olan bilgiyle ilişkilendirilmeli ve görevler basitleştirilerek bireye işleme için yeterli zaman verilmelidir.
SORU 113	Otizmlili bireyler bilgiyi işlemede yavaş olabildikleri için dikkat geçişi gerektiren durumlarda öğretmen neye dikkat etmelidir?
	CEVAP Bilginin daha yavaş sunulmasına, gerektiğinde tekrarlanmasına ve bireyin önemli olan uyarana (ayrıntılardan ayırt edilerek) yönlendirilmesine dikkat etmelidir.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN BİREYLER İÇİN DESTEK EĞİTİM PROGRAMI

SORU 114	İleri düzeyde okuma yazma güçlüğü yaşayan bireylerin karıştırılan harf, ses ve sözcükleri öğrenmelerini desteklemek için görsel, işitsel, dokunsal ve hareket duyularını bir arada kullanan yöntem hangisidir?
	CEVAP Çoklu Duyusal Yöntem.
SORU 115	Okuma-yazma öğretiminde model olma, tekrarlı okutma ve hatalı okunan kelimeleri anında düzeltip bireye tekrar model olarak okutmayı içeren teknikler grubu hangisidir?
	CEVAP Beceri temelli teknikler (Model okuma/yazma, tekrarlı okuma/yazma, hata düzeltme).

**SORU
116**

Öğrenme güçlüğü olan bireylerde dikkat yönetimi öğretilirken, bireyin kendi kendine "Şu anda dikkatim nerede, görev üstünde mi?" sorusunu sorarak görevine yönelmesi hangi stratejiyi gösterir?

CEVAP Kendi kendini izleme ve yönlendirme (kendini düzenleme/yönetme) stratejisini.

**SORU
117**

Öğrenme güçlüğü olan bireylere yazılı anlatım stratejisi öğretilirken, yazarın taslak oluşturma ve düzeltme aşamalarında kendi kendine sorması gereken temel kontrol soruları nelerdir?

CEVAP "Ben fikirlerimi ne kadar doğru ifade ettim?" ve "Okuyucum bunu anlar mı?" sorularıdır.

ÖĞRENMEYE DESTEK / GÖRSEL VE İŞİTSEL ALGI

**SORU
118**

Öğrenmeye Destek Modülü kapsamında görsel algı ve bellek çalışmaları yapılırken "parça-bütün ilişkisi" öğretiminde bireyden öncelikli olarak ne yapması beklenir?

CEVAP Bütün olan nesneyi veya resmi göstermesi ve ardından eksik bırakılan ögeyi/parçayı bulması beklenir.

**SORU
119**

İşitsel algı ve bellek öğretiminde "farklı olan sesi" ayırt etme becerisi için dinletilen ses sayısının üst sınırı ne olmalıdır?

CEVAP En fazla dört ses dinletilerek farklı olan sese tepki vermesi beklenir.

**SORU
120**

İşitsel bellek stratejilerinde bireyin söylenen rakam dizisini (örneğin 3-8-5) sondan başa doğru söylemesi hangi bilişsel alanı doğrudan destekler?

CEVAP Çalışan bellek (işitsel sıralama ve işleme) becerisini destekler.

**SORU
121**

Görsel algıda "şekil-zemin ilişkisi" çalışılırken asıl amaçlanan nedir?

CEVAP Bireyin karmaşık bir zemin içinde yer alan hedef şekli (önemli olanı) arka plandan ayırt edebilmesidir.

İLETİŞİM VE OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU

**SORU
122**

Otizm spektrum bozukluğu olan bireylerde "ortak dikkat" başlatmanın (örneğin ilgilendiği bir nesneyi parmağıyla işaret etmesi) gelişimsel açıdan önemi nedir?

CEVAP Sosyal etkileşimin ve dil gelişiminin en kritik ön koşul becerilerinden biri olmasıdır.

**SORU
123**

Söz öncesi iletişim döneminde "eylemi betimleyici jestler" (örn: bitti anlamında ellerini iki yana açma) kullanılması neyin göstergesidir?

CEVAP Nesne ve olay ilişkilerini sembolik olarak (sözel olmayan yollarla) temsil etmeye başladığının göstergesidir.

**SORU
124**

Sözel iletişimi hiç olmayan ya da oldukça kısıtlı olan bireylerde, iletişim başlatma ve sürdürme amacıyla hangi sistemlerin kullanımı önerilmektedir?

CEVAP Alternatif ve destekleyici iletişim (ADİ) sistemleri.

**SORU
125**

Otizmli bireylerde "doğal dil öğretim stratejileri"nin (örn: fırsat öğretimi, doğal bağlama dayalı müdahale) kullanılmasının temel gerekçesi nedir?

CEVAP İletişim becerilerinin doğal ortamlarda genellenmesini ve bireyin iletişim başlatma motivasyonunu artırmayı sağlamasıdır.

OYUN VE SOSYAL BECERİLER

SORU
126

Sembolik oyun gelişiminde "nesneleri başka bir nesneymiş gibi kullanma" (örneğin bir bloğu telefon gibi kulağına götürme) becerisi, bilişsel açıdan neyi temsil eder?

CEVAP Temsili düşünme becerisinin ve soyutlama yeteneğinin gelişmeye başladığını.

SORU
127

Sosyal oyun hiyerarşisinde bireyin akranlarıyla aynı ortamda, birbirlerinden bağımsız ama aynı veya benzer oyuncaklarla oynaması evresine ne ad verilir?

CEVAP Paralel oyun.

SORU
128

Paralel oyun evresinin otizmlili bireylerin eğitimindeki kritik işlevi nedir?

CEVAP Bireyin aynı ortamda başkalarının varlığını tolere etmesini (kişiden kaçınma davranışını azaltmasını) sağlayarak sosyal oyun için zemin oluşturmaları.

SORU
129

Sosyal etkileşimde "taklit etme" becerisinin destek eğitim programlarındaki temel hedefi nedir?

CEVAP Yeni davranışların öğrenilmesini hızlandırmak ve karşılıklı sosyal etkileşimi başlatmak.

OKUMA YAZMA ÖĞRETİMİ VE ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ

SORU
130

Erken okuryazarlıkta sesbilgisel (fonolojik) farkındalık becerilerinin öğretiminde izlenmesi gereken gelişimsel sıra nasıldır?

CEVAP Cümleyi sözcüklere ayırma, uyak farkındalığı, hece farkındalığı ve en son sesbirim (fonem) farkındalığı sırası izlenir.

SORU
131

Öğrenme güçlüğü olan bireylerde okuduğunu anlama stratejilerinden "gözden geçirme" (metnin başlığına ve resimlerine bakma) ne zaman yapılır?

CEVAP Okuma öncesinde, metin hakkında tahminlerde bulunmak ve amaçlı okumayı sağlamak için yapılır.

SORU
132

Yazılı anlatım sürecinde "planlama (taslak oluşturma)" aşamasının temel amacı nedir?

CEVAP Bireyin düşüncelerini organize etmesini ve metnin yapısını (giriş, gelişme, sonuç) oluşturmaları sağlamaktır.

SORU
133

Öğrenme güçlüğü olan bireylerde yazılı ifade sırasında karşılaşılan "yazım ve noktalama" hatalarının anında, sert bir şekilde düzeltilmesinden neden kaçınılmalıdır?

CEVAP Bireyin yazma motivasyonunu düşürmemek ve düşüncelerini akıcı bir şekilde ifade etmesini (içerik üretmesini) engellemek için (düzeltmeler taslak sonrası yapılmalıdır).

MATEMATİK ÖĞRETİMİ (SAYILAR VE İŞLEMLER)

SORU
134

Erken matematik döneminde "nesne nitelikleri ve ölçmeye hazırlık" modülünün temel işlevi nedir?

CEVAP Miktar, boyut, ağırlık gibi kavramları eşleme ve sınıflandırma yoluyla öğretmek sayı kavramına temel oluşturmaktır.

SORU
135

Ritmik sayma çalışmaları sırasında çocukların el çırpması veya marakas sallaması neden önerilmektedir?

CEVAP Fiziksel hareket ve ritim içeren uygulamaların bellekte tutmayı kolaylaştırması (çoklu duyuşsal öğrenme) için.

**SORU
136**

Sayı sayma becerilerinde 1-10 arası nesneleri sayarken "son söylenen sayının nesne miktarını ifade ettiği" kuralına ne ad verilir?

CEVAP Kardinalite (çokluk) ilkesi.

**SORU
137**

Basamak değeri kavramı (onluk ve birliklere ayırma) öğretilirken hangi somut materyallerin kullanımı en etkilidir?

CEVAP Onluk taban blokları.

**SORU
138**

Geometrik örüntüler veya sayı örüntüleri öğretilirken kuralın bulunabilmesi için örüntünün başından itibaren en az kaç öge verilmelidir?

CEVAP En az 3 öge verilmelidir (Örn: 5, 10, 15...).

**SORU
139**

Çarpma işleminin kavramsal olarak anlaşılabilmesi için öncelikle hangi beceri üzerine inşa edilmesi gerekir?

CEVAP Tekrarlı toplama (eşit grupların toplamı) becerisi üzerine.

MATEMATİK ÖĞRETİMİ (GEOMETRİ VE ÖLÇME)

**SORU
140**

Kesirler ünitesinde "parça-bütün" ilişkisi öğretilirken işe ilk olarak hangi kavramlarla başlanmalıdır?

CEVAP Somut nesneler veya şekiller üzerinden bütün, yarım ve çeyrek kavramlarıyla.

**SORU
141**

Geometrik şekiller öğretilirken "kenar ve köşe" sayısı özellikleri hangi somut materyallerle desteklenerek çalışılabilir?

CEVAP Geometri tahtası ve lastikler kullanarak.

**SORU
142**

Uzunluk ölçme öğretimine standart ölçü birimlerinden (metre, santimetre) önce ne ile başlanmalıdır?

CEVAP Standart olmayan (karış, adım, kalem gibi) ölçme birimleriyle başlanmalıdır.

**SORU
143**

Para kavramının öğretiminde "lira ve kuruş" ilişkisi, en kalıcı şekilde hangi etkinliklerle öğretilir?

CEVAP Günlük yaşamla ilişkilendirilmiş (alışveriş yapma, market oyunu) problem çözme etkinlikleriyle.

**SORU
144**

Zaman ölçme birimlerinde saatleri okuma öğretimi hangi gelişimsel sıraya göre yapılmalıdır?

CEVAP Önce tam saatler, sonra yarım saatler, en son çeyrek saatler.

MATEMATİK ÖĞRETİMİ (VERİ İŞLEME)

**SORU
145**

Veri işleme (tablo okuma) çalışmalarında, bireylerin konuyu kolay anlaması için tabloların içeriği ne tür verilerden seçilmelidir?

CEVAP Bireylerin günlük hayatta sık karşılaştıkları (beslenme, kural, davranış, hava durumu gibi) görsel semboller içeren verilerden seçilmelidir.

TOPLUMSAL UYUM VE GÜNLÜK YAŞAM BECERİLERİ

SORU 146	Zihinsel yetersizliği olan bireylerde "Toplumsal Yaşam Becerileri" modülünün temel amacı nedir? CEVAP Bireylerin toplumsal yaşama tam ve bağımsız katılımını sağlayacak temel becerileri (alışveriş, ulaşım, güvenlik) edindirmek.
SORU 147	"Kişisel bakım ve temizlik becerileri" kapsamında tuvalet eğitimi sürecinin başarılı olması için en kritik değişken nedir? CEVAP Aile ile iş birliği yapılarak öğretimin farklı ortamlarda (ev ve okul) tutarlı şekilde sürdürülmesi.
SORU 148	Giyinme becerilerinde (örneğin kazak giyme veya çorap çıkarma) karmaşık becerilerin daha küçük, öğretilebilir alt basamaklara ayrılması işlemine ne ad verilir? CEVAP Beceri analizi
SORU 149	Güvenlik becerilerinde "mahremiyet eğitimi" verilirken temel kural nedir? CEVAP Bireye güvenlik çemberindeki (anne-baba vb.) ve çember dışındaki (yabancı) kişileri ayırt etmeyi ve uygun olmayan dokunmaları reddetmeyi ("Hayır" demeyi) öğretmek.
SORU 150	Ev araç gereçlerini kullanma modülünde öğretim yapılırken ilk aşamada daima ne vurgulanmalıdır? CEVAP Araçların oluşturabileceği riskler ve alınması gereken güvenlik önlemleri.

BİREY VE ÇEVRE

SORU 151	Eğitim merkezinde hayat modülünde bireyin okulu ve personeli tanıması için kullanılabilecek en uygun yöntem hangisidir? CEVAP Görsel materyallerle eşleştirme ve personeli doğal ortamında (işleviyle birlikte) tanıtmak.
SORU 152	"Doğada hayat" ve "Ülkemizde hayat" bölümlerinde kavramların (örneğin bayramlar) öğretiminde sadece ezber yerine neyin üzerinde durulmalıdır? CEVAP Kavramların içerdiği anlam ve önemin vurgulanması (örn: 29 Ekim'de ne olduğu) üzerinde durulmalıdır.
SORU 153	Doğal afetlere (deprem, sel) karşı alınacak önlemler öğretilirken korku yaratmamak için nasıl bir yaklaşım benimsenmelidir? CEVAP Olayın kendisinden çok, "güvenliğin nasıl sağlanacağı" ve "kurallara uymanın" önemi üzerine odaklanılmalıdır.

DEĞERLENDİRME VE ÖĞRETİM SÜRECİ

SORU 154	Özel eğitimde "kaba değerlendirme" aşamasında elde edilen veriler en çok hangi belgenin hazırlanmasında kullanılır? CEVAP Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı'nın (BEP) mevcut performans bölümünün hazırlanmasında.
SORU 155	Ölçüt bağımlı testler (ÖBT) özel eğitimde neden norm bağımlı testlere göre daha fazla tercih edilir? CEVAP Bireyi başkalarıyla kıyaslamak yerine, belirli bir beceriyi (ölçütü) ne düzeyde yapabildiğini gösterdiği ve doğrudan öğretime yön verdiği için.

**SORU
156**

Portfolyo (ürün dosyası) değerlendirmesinde, öğrencinin dosyasına sadece en iyi çalışmalarının değil, taslakların ve hatalı çalışmalarının da konulmasının amacı nedir?

CEVAP Öğrencinin zaman içindeki gelişim sürecini, gösterdiği çabayı ve hatalarından nasıl öğrendiğini (süreç odaklı değerlendirme) görebilmek için.

DİL VE İLETİŞİM ÖĞRETİMİ

**SORU
157**

Alıcı dil becerisi ile ifade edici dil becerisi arasındaki temel fark nedir?

CEVAP Alıcı dil, söylenenleri anlama ve yönergeleri yerine getirme (kavrama) becerisidir; ifade edici dil ise duygu, düşünce ve istekleri sözlü veya alternatif yollarla dışa vurma (üretme) becerisidir.

**SORU
158**

Zihin kuramı (Theory of Mind) becerisinin eksikliği, otizmlili bireylerde iletişimde en çok hangi soruna yol açar?

CEVAP Karşı tarafın ne hissettiğini, ne bildiğini veya ne düşündüğünü anlayamamaya; bu nedenle iletişimi sadece kendi perspektifinden kurmaya yol açar.

**SORU
159**

İletişim öğretiminde "fırsat öğretimi" uygulanırken öğretmenin ilk yapması gereken adım nedir?

CEVAP Bireyin ilgisini çeken bir nesne veya etkinliği görebileceği ancak ulaşamayacağı bir yere koyarak iletişim başlatması için doğal bir fırsat (sebe) yaratmak.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ VE DİL BİLGİSİ

**SORU
160**

Öğrenme güçlüğü olan bireylerde "zıt anlamlı ve eş anlamlı" kelimelerin öğretimi neden önemlidir?

CEVAP Sözcük dağarcığını genişletmek ve okuduğunu anlama (anlamlandırma) kapasitesini artırmak için.

**SORU
161**

Noktalama işaretlerinin öğretiminde metnin okunması sırasında yapılan vurgu ve tonlama neyi ifade eder?

CEVAP Noktalama işaretlerinin metnin anlamına ve prosodiye (akıcılığa) olan etkisini ifade eder.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ VE OKUMA-YAZMA

**SORU
162**

Akıcı okumanın üç temel bileşeni nelerdir?

CEVAP Doğru okuma (hatasızlık), uygun hızda okuma (hız) ve prosodi (uygun vurgu/tonlama).

**SORU
163**

Disleksi (okuma güçlüğü) tanısı almış bir bireyin eğitiminde okuma hızı çok düşükse, öğretmenin öncelikli hedefi hızı artırmak mı yoksa doğru okumayı sağlamak mı olmalıdır?

CEVAP Öncelikle kelimeleri doğru okuma ve çözme (doğruluk) becerisi sağlanmalıdır, hız daha sonra geliştirilir.

ÖZEL EĞİTİM MEVZUATI VE ORGANİZASYON

**SORU
164**

Bir okulda Kaynaştırma/Bütünleştirme eğitimi alan bir öğrencinin BEP'inin uygulanmasından birinci derecede kim sorumludur?

CEVAP Öğrencinin eğitim gördüğü sınıfın/dersin öğretmeni (sınıf veya branş öğretmeni).

SORU
165**Özel Eğitim Hizmetleri Kurulunun il/ilçe düzeyindeki en temel işlevi nedir?**

CEVAP RAM tarafından eğitsel tanısı yapılan öğrencilerin okullara/kurumlara yerleştirme kararlarını onaylamak ve uygulamaya koymak.

SORU
166**"ÇÖZGER" (Çocuklar İçin Özel Gerekseim Raporu) hangi kurum tarafından verilir ve özel eğitim sürecindeki yeri nedir?**

CEVAP Sağlık Bakanlığına bağlı yetkili hastanelerin sağlık kurulları tarafından verilir; özel eğitim gereksinimini tıbbi olarak belgeler ve eğitsel tanılama için RAM'a başvuru şartıdır.

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE ÖZEL EĞİTİM

SORU
167**Erken müdahale programlarının aile merkezli olmasının temel nedeni nedir?**

CEVAP Çocuğun gelişiminde en çok vakit geçirdiği doğal ortamın ev olması ve ailenin çocuğun gelişimini destekleyecek becerilerle donatılmasının eğitimin kalıcılığını sağlamasıdır.

SORU
168**Erken çocukluk dönemi özel eğitim hizmetleri (0-36 ay) kimin kararıyla ve nasıl bir planlamayla yürütülür?**

CEVAP Özel Eğitim Değerlendirme Kurulunun kararı ile ailelerin de eğitim sürecine katılacağı şekilde evde veya kurumlarda yürütülür.

SORU
169**Risk altındaki bebeklerin ve gelişim geriliği gösteren çocukların tespit edilip eğitime başlanmasını ifade eden "Erken Müdahale"nin yasal tanımında hangi yaş aralığı temel alınır?**

CEVAP 0-36 ay.

SORU
170**Erken müdahale programlarında bahsedilen "biyolojik risk", "çevresel risk" ve "yerleşmiş risk" gruplarından "yerleşmiş risk (established risk)" neyi ifade eder?**

CEVAP Gelişimsel geriliğe neden olacağı kesin olarak bilinen tıbbi bir sendromun veya tanının (örneğin Down sendromu, serebral palsi) varlığını ifade eder.

SORU
171**Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) ile Bireyselleştirilmiş Aile Hizmet Planı (BAHP - IFSP) arasındaki en temel fark nedir?**

CEVAP BEP doğrudan öğrencinin eğitim ihtiyaçlarına ve hedeflerine odaklanırken; BAHP, çocuğun gelişiminin yanı sıra ailenin gereksinimlerini, kaynaklarını ve aileyi desteklemeye yönelik hizmetleri merkeze alır.

SORU
172**Erken müdahalede "Küçük Adımlar Erken Eğitim Programı"nın odak noktası ve hedef kitlesi nedir?**

CEVAP 0-4 yaş arası gelişimsel geriliği olan çocukların aileleri tarafından eğitilmesini merkeze alan ev merkezli bir aile eğitim programıdır.

SORU
173**Gelişimsel geriliği veya engeli önleme çalışmalarında "Birincil Önleme (Primary Prevention)" ne anlama gelir?**

CEVAP Hastalık veya yetersizliğin hiç ortaya çıkmamasını sağlamak amacıyla alınan genetik danışmanlık, gebelik dönemi beslenme ve aşılar gibi genel halk sağlığı tedbirleridir.

SORU
174**Erken özel eğitim hizmetlerinin 0-36 ay (0-3 yaş) arasındaki çocuklar için sunulmasının beyin gelişimi açısından temel gerekçesi nedir?**

CEVAP Bu dönemde beyin "nöroplastisite" (esneklik) kapasitesinin en üst düzeyde olması, böylece müdahalenin gelişimsel açığı kapatmada en yüksek etkiyi sağlamasıdır.

SORU 175	Gelişimsel geriliğe veya engele neden olacağı kesin olarak bilinen tıbbi bir tanının (örneğin Down sendromu, Frajil X) varlığı, erken müdahalede hangi risk grubunu oluşturur?
	CEVAP Yerleşmiş risk (Established risk) grubu.
SORU 176	Bireyselleştirilmiş Aile Hizmet Planı (BAHP - IFSP) ile BEP arasındaki temel fark nedir?
	CEVAP BEP okul çağındaki çocuğun akademik/eğitsel hedeflerine odaklanırken; BAHP 0-3 yaş dönemi için hazırlanır ve ailenin gereksinimlerini, kaynaklarını da merkeze alır.
SORU 177	Doğum öncesi, sırası ve sonrasında ortaya çıkan genetik sorunlar veya doğum travmaları nedeniyle gelişimi tehlikeye giren çocukların oluşturduğu grup hangisidir?
	CEVAP Biyolojik risk grubu.
SORU 178	Erken özel eğitim hizmetlerinin 0-36 ay arasında sunulmasının nörolojik temeli (beyin gelişimi açısından gerekçesi) nedir?
	CEVAP Bu dönemde beyin "nöroplastisite" (esneklik ve yeni bağlantılar kurma) kapasitesinin en yüksek olması ve çevresel uyaranlara en açık dönem olmasıdır.

UDA - DAVRANIŞ DEĞİŞTİRME

SORU 179	Problem davranışlarla başa çıkmada "İşlevsel Davranış Değiştirmesi (İDA)" sürecinin ilk ve en kritik adımı nedir?
	CEVAP Problem davranışın işlevini (amacı: ilgi çekme, kaçma/kaçınma, nesne elde etme veya duyuusal uyaran sağlama) belirlemek.
SORU 180	Bir problem davranışın işlevi "zor bir görevden kaçmak" ise, öğretmenin "mola" (time-out) yöntemini kullanması neden uygun değildir?
	CEVAP Çünkü mola yöntemi çocuğu görevden uzaklaştırarak, kaçma işlevini olumsuz pekiştirme yoluyla ödüllendirmiş (davranışı artırmış) olur.
SORU 181	Ayrımlı pekiştirme stratejilerinin temel ortak mantığı nedir?
	CEVAP Problem davranışı görmezden gelerek (sönmeye bırakarak) aynı zamanda uygun ve alternatif bir davranışı pekiştirmektir.
SORU 182	Bir davranışın sonucunda pekiştirecin her zaman değil de, bazen verildiği pekiştirme tarifesine ne denir?
	CEVAP Aralıklı (Değişken) Pekiştirme tarifesi.
SORU 183	Bir davranışın "düşük olasılıklı" (az yapılan) bir davranış olması için UDA'da ne yapılır?
	CEVAP Davranışın pekiştirilmesi durdurulur veya davranışın yapılması için pekiştireç elde etme olasılığı (motivesi) azaltılır.
SORU 184	Bir davranışın artırılması için kullanılan "en ılımlı" (social reinforcement) pekiştireçler nelerdir?
	CEVAP Sözel onay, fiziksel temas (omzuna dokunma) ve gülümseme.

OTİZM VE İLETİŞİM

SORU
185

Otizmlı bireylerde sık görülen "Ekolali" (söylenenleri aynen tekrar etme) her zaman anlamsız bir davranış mıdır?

CEVAP Hayır, ekolali bazen sıra alma, etkileşime girme veya zaman kazanma gibi iletişimsel bir işleve (amaca) sahip olabilir.

SORU
186

Otizmlı bireylerin konuşmalarında zamirleri (ben yerine o veya sen demesi) ters kullanma durumuna ne ad verilir?

CEVAP Zamir tersine çevrilmesi (Pronoun reversal).

SORU
187

Otizmlı bir çocuğun daha önce duyduğu bir reklam müziğini saatler veya günler sonra bağlam dışı olarak tekrarlamasına ne ad verilir?

CEVAP Gecikmiş Ekolali.

ZİHİNSEL YETERSİZLİK VE MATEMATİK

SORU
188

Zihinsel yetersizliği olan bireylerde geometri öğretiminde "Açınımı verilen küpü oluşturur" hedefi çalışılırken nasıl bir yol izlenmelidir?

CEVAP İki boyutlu (düzlem) çizimlerden çok, üç boyutlu somut materyallerin (karton kutular vb.) katlanıp açılarak deneyimlenmesi sağlanmalıdır.

SORU
189

Erken matematik öğretiminde "Birebir eşleme" becerisi neden sayma becerisinden önce kazandırılmalıdır?

CEVAP Her nesneye bir sayı kelimesi denk geldiğini kavratarak "sayının korunumu" ilkesinin temelini attığı için.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ - SOSYAL ETKİLEŞİM

SORU
190

Öğrenme güçlüğü (disleksi vb.) yaşayan bireylerin sadece akademik değil, sosyal beceri eksiklikleri yaşamalarının sebebi nedir?

CEVAP Sözel olmayan ipuçlarını (jestler, mimikler, ses tonu) okuma ve sosyal kuralları anlamlandırmada işlemeleme sorunları yaşamaları.

SORU
191

Öğrenme güçlüğünde "Kişiler Arası İlişkiler" modülünde, yönergelere uygun tepki verme becerisi öğretilirken en çok hangi tekniğe yer verilir?

CEVAP Rol oynama (drama) ve sosyal hikâyeler kullanımına.

ÖZEL EĞİTİM POLİTİKA VE YASALARI

SORU
192

Engellilerin sosyal hayata ve bilgiye erişimi için Milli Eğitim Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığının ortak yürüttüğü yasal sorumluluk nedir?

CEVAP Kabartma yazılı, sesli veya elektronik kitap, alt yazılı, işaret dili tercümeli ve sesli betimlemeli materyallerin temin edilmesini sağlamak.

SORU
193

Motor becerilerde yetersizliği olan bir öğrencinin beden eğitimi veya meslek derslerinin uygulamalı kısımlarından muaf tutulabilmesi için gerekli iki yasal şart nedir?

CEVAP Velinin yazılı talebi ve BEP geliştirme biriminin kararı doğrultusunda.

SORU
194

İşitme yetersizliği, zihinsel yetersizliği veya otizmi olan öğrenciler için hangi ders yasal olarak zorunlu dersler arasında yer almaz ve sınavlarda muafiyet sağlanır?

CEVAP Yabancı dil dersi.

SORU 195	Görme yetersizliği olan öğrencilerin sınavlarda değerlendirilmesinde resim, şekil ve grafik içeren sorular için nasıl bir yasal uyarılama yapılmalıdır? CEVAP Bu sorular kabartma olarak verilmeli, betimlenerek okunmalı veya bu soruların yerine eş değer (görsel içermeyen) sorular hazırlanmalıdır.
SORU 196	Türkiye'de birden fazla yetersizliği olan bireylere (çoklu yetersizlik) yönelik ayrı bir okul türü bulunmamasına karşın, eğitimleri nasıl sağlanmaktadır? CEVAP Mevcut özel eğitim okulları bünyesinde, bu öğrencilere uygun özel eğitim programlarının uygulandığı sınıflar açılarak sağlanmaktadır.
SORU 197	Bireylerin eğitsel değerlendirme ve tanılama işlemleri RAM'larda hangi sistem üzerinden elektronik ortamda yürütülür ve saklanır? CEVAP MEBBİS - RAM Modülü.
SORU 198	Zihinsel yetersizliği olan öğrenciler ilköğretim programını tamamladıklarında başarı değerlendirmesi hangi ölçütlere göre yapılır? CEVAP Genel eğitim programlarının ölçütlerine göre değil, kendi BEP'lerinde yer alan hedeflere (özel eğitim programının değerlendirme ölçütlerine) göre yapılır.
SORU 199	Ülkemizde bir okuldaki kaynaştırma öğrencilerinin oranının, genel nüfustaki engelli birey oranına (yaklaşık %10-12) paralel olarak dağıtılmasını savunan ilkenin adı nedir? CEVAP Doğal Orantı İlkesi.
SORU 200	Eğitsel değerlendirme ve tanılama süreci sonucunda destek eğitim hizmeti (özel eğitim rehabilitasyon) alması uygun görülen öğrenciler için RAM tarafından düzenlenen belgenin adı nedir? CEVAP Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu.
SORU 201	Zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin ilköğretim kademesini başarıyla tamamlayıp tamamlamadıklarına neye göre karar verilir? CEVAP Genel eğitim programlarının ölçütlerine göre değil, öğrencinin kendi Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı'ndaki (BEP) hedeflere ulaşma düzeyine göre.

OTİZM VE SEMBOLİK OYUN

SORU 202	Otizmli bireylerle "Sembolik Oyun" çalışırken, oyuncakların çeşitliliğinin fazla olması neden önemlidir? CEVAP Sınırlı ilgi alanlarına saplanıp kalmalarını engellemek ve oyunu genelleme becerilerini desteklemek için.
SORU 203	Sembolik oyun becerilerinde "Kendine veya başkalarına rol verme" hedefi (örn: doktorculuk oynamak), hangi yaş grubunda ve iletişim seviyesinde beklenir? CEVAP Gelişmiş dil becerilerine (ifade edici dil) ve zihin kuramı temellerine sahip olan, ilerleyen evrelerdeki bireylerden beklenir.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ - OKUMA YAZMA

SORU 204	Erken okuryazarlıkta "yazı farkındalığı" hangi becerileri kapsar? CEVAP Kitabın nasıl tutulacağı, yazıların soldan sağa ve yukarıdan aşağıya doğru okunduğu ve sayfaların nasıl çevrileceği gibi temel kuralları kapsar.
-----------------	---

**SORU
205**

İlkokuma yazma sürecinde "dikkat süreleri" sınırlı olan öğrenme güçlüğü olan bireyler için metinler nasıl seçilmelidir?

CEVAP Kısa, sade, günlük yaşamla ilişkili ve görsellerle desteklenmiş anlamlı metinler seçilmelidir.

ZİHİNSEL YETERSİZLİK - TOPLUMSAL UYUM

**SORU
206**

Zihinsel yetersizliği olan bireylerde "Sosyal mekânlar" (sinema, park, kafe) becerisi öğretilirken en fazla vurgu yapılması gereken kural nedir?

CEVAP Başkalarını rahatsız etmeme (ses tonunu ayarlama) ve sosyal nezaket ifadelerini uygun bağlamda kullanma.

**SORU
207**

"Banka, hastane, postane" gibi kurumları kullanma becerisinde önkoşul olarak bireyin neyi kavraması gerekir?

CEVAP Kurumun işlevini (neden oraya gidildiğini) ve "sıra bekleme" kuralını kavraması gerekir.

UDA - GENELLEME

**SORU
208**

Öğretilen bir becerinin "Kişilerarası Genelleme"sinin sağlandığını gösteren durum nedir?

CEVAP Öğrencinin, öğretmeniyle öğrendiği bir davranışı annesi, bakıcısı veya farklı bir uzmanla da başarıyla sergilemesidir.

**SORU
209**

"Doğal pekiştirme tarifelerine geçiş" stratejisi genellemeyi nasıl destekler?

CEVAP Davranışın okul ortamındaki yapay pekiştiricilerle değil, günlük hayatın sunduğu rastgele pekiştiricilerle sürmesini sağlayarak kalıcılık ve genelleme yaratır.

OTİZM VE İLETİŞİM (ALICI DİL)

**SORU
210**

Söz dönemi alıcı dil bölümünde "Bağlaç içeren yönergeleri yerine getirir" hedefi çalışılırken "ve / veya" sözcüklerinin farkı nasıl öğretilmelidir?

CEVAP Bireye gerçek nesneler sunularak "Kalemi ve silgiyi ver" (ikisi birden) ile "Kalemi veya silgiyi ver" (sadece biri) eylemleri somutlaştırılarak öğretilmelidir.

OTİZM VE İLETİŞİM (İFADE EDİCİ DİL)

**SORU
211**

"Gelişmiş iletişim işlevlerine uygun sözcükler kullanır" hedefi kapsamında, bir durum hakkında bilgi isteme işlevi hangi soru sözcüklerini gerektirir?

CEVAP "Bu ne?, Ne oldu?, Nerede?" gibi bilgi arayışına yönelik soru sözcüklerini.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ - MATEMATİK (KESİRLER)

**SORU
212**

Öğrenme güçlüğü olan bireylerde "Kesirlerin karşılaştırılması" öğretilirken, kuralları (paydalar eşitse payı büyük olan büyüktür vb.) ezberletmeden önce ne yapılmalıdır?

CEVAP Kesirlerin büyüklüğünü somut materyallerle veya sayı doğrusu üzerinde görselleştirerek (modelleme) kavratılması gerekir.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ - MATEMATİK (GEOMETRİ)

SORU
213

"Standart ölçme araçlarıyla (açıölçer) açıları belirler" hedefinde bireyde öncelikle hangi motor ve görsel becerinin oturmuş olması gerekir?

CEVAP İnce motor koordinasyonla aracı (iletkiyi) düzgün yerleştirme ve görsel algı ile doğru rakamı okuma becerisi.

ZİHİNSEL YETERSİZLİK - KİŞİSEL BAKIM

SORU
214

Dış fırçalama becerisinin öğretiminde "fiziksel yardım" ipucunun silikleştirilmesi hangi sırayla ilerlemelidir?

CEVAP Tam fiziksel yardımdan (elinin üzerinden tutma) başlanıp, kısmi fiziksel yardıma (bilekten, dirsekten destekleme) ve sonrasında gölge (dokunmadan takip) ve sözel ipucuna geçilerek ilerlenmelidir.

BİREY VE ÇEVRE - GÜVENLİK

SORU
215

Otizm programında "Ulaşım araçlarında güvenliğini sağlar" hedefi (emniyet kemeri takma, yerinde oturma vb.) neden özellikle vurgulanmıştır?

CEVAP Otizmli bireylerin hareketli yapıları ve tehlike algılarının sınırlı olması nedeniyle seyahat güvenliği kritik bir ihtiyaç olduğu için.

UDA - PEKİŞTİRME

SORU
216

Bireyin sevdiği bir etkinliği (örneğin bilgisayar oynama) yapabilmesi için, önce sevmediği bir görevi (örneğin ödev yapma) tamamlamasının istenmesi kuralına ne ad verilir?

CEVAP Premack İlkesi (Büyükanne Kuralı).

SORU
217

Bir çocuğa doğru okuduğu her 3 kelimeden sonra aferin demek hangi pekiştirme tarifesine örnektir?

CEVAP Sabit Oranlı Pekiştirme Tarifesi.

SORU
218

"Davranış Sözleşmesi (Kontratı)" yönteminde mutlaka bulunması gereken şart nedir?

CEVAP Hangi davranışın kim tarafından yapılacağı, ne zaman yapılacağı ve bunun karşılığında hangi ödülün kazanılacağına taraflarca yazılı olarak karşılıklı kabul edilip imzalanması.

SORU
219

Sembol pekiştirme (Token economy) sisteminde öğrencinin kazandığı yıldızların/markaların temel işlevi nedir?

CEVAP Kendi başlarına değer taşımazlar; asıl dönüştürülecekleri "yedek pekiştireçler" (istenen oyuncak, serbest zaman vb.) için bir birikim araçlarıdır.

SORU
220

Bir davranışın artırılması için kullanılan "Sosyal Pekiştireçler" nelerdir?

CEVAP Aferin, gülümseme, başını sallama, alkış, takdir etme veya sözel övgü.

SORU
221

Bir davranışı pekiştirmek için kullanılan "yenebilir pekiştireçlerin" (örn: şeker, çikolata) sınırlılığı nedir?

CEVAP Sağlık sorunlarına yol açabilir ve sosyal pekiştireçler (aferin) kadar kalıcı olmamakla birlikte bağımlılık yapabilir.

SORU
222

Pekiştirme tarifelerinden "Değişken Oranlı Pekiştirme" neden en dirençli davranışları oluşturur?

CEVAP Pekiştiricinin ne zaman geleceği belli olmadığı için (kumarda olduğu gibi), birey davranışını yapmaya sürekli devam eder.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ - DİL BİLGİSİ

SORU
223

"Sebe-sonuç ilişkisi bulunan bölümleri belirler" hedefi için öğretimde hangi bağlaçların kullanımı üzerinde durulmalıdır?

CEVAP "Çünkü, bu yüzden, bu nedenle, dolayısıyla" gibi bağlaçlar üzerinde durulmalıdır.

SORU
224

Özgül öğrenme güçlüğünde okuma anlama sorunları her zaman "kelimeleri yanlış okumaktan" mı kaynaklanır?

CEVAP Hayır; kelimeleri doğru ve akıcı okusalar dahi (dekodajda sorun olmasa bile) sözcük dağırcığı eksikliği veya zayıf çalışma belleği nedeniyle metnin anlamını kavrayamayabilirler.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ - VERİ İŞLEME

SORU
225

Veri toplama becerisinde "çetele tablosu" oluşturmanın amacı bireye nasıl açıklanmalıdır?

CEVAP Çizgiler atarak sayıları daha kolay saymamızı ve bilgiyi düzenli şekilde saklamamızı sağlayan bir yöntem olarak açıklanmalıdır.

ÖĞRETİM PROGRAMLARININ YAPISI

SORU
226

Destek eğitim programlarında, bireylerin bir düzeydeki hedef ve davranışları gerçekleştirdikten sonra bir üst düzeye geçmesi kuralı hangi programlama ilkesini yansıtır?

CEVAP Önkoşulluk (hiyerarşik/aşamalı ardışıklık) ilkesini.

AİLE EĞİTİMİ VE SÜREÇLERİ

SORU
227

Özel eğitimde aile eğitiminin temel amacı nedir?

CEVAP Ailenin, özel gereksinimli çocuğunun durumunu kabullenmesini desteklemek, ev ortamını öğretimsel olarak düzenlemesini sağlamak ve çocuğun eğitim sürecine aktif katılımlarını (öğretici rollerini) artırmaktır.

SORU
228

Ailelerin engelli bir çocukları olduğunu öğrendiklerinde gösterdikleri psikolojik tepki evrelerinden "şok ve inkâr" aşamasının en belirgin özelliği nedir?

CEVAP Ailenin durumu kabullenmeyerek teşhisin yanlış olduğuna inanması, sürekli farklı uzmanlara giderek farklı bir tanı (çare) arayışına girmesidir.

SORU
229

Ailelerin tepki evrelerinden "pazarlık (anlaşma)" evresinde görülen tipik davranış nedir?

CEVAP Ailenin, "Çocuğum iyileşirse her şeyimi veririm" veya "Eğer düzelirse adaklar adayacağım" gibi düşüncelerle durumu değiştirmek için manevi bir güçle veya uzmanlarla şartlı bir anlaşma arayışına girmesidir.

SORU
230

Bronfenbrenner'in Ekolojik Sistemler Kuramına göre, özel eğitimde aile katılımı neden mutlak bir gerekliliktir?

CEVAP Çocuğun gelişiminin sadece kendi özelliklerinden değil, içinde yaşadığı ve en yakınında bulunan aileyi kapsayan "mikrosistem" başta olmak üzere çevresel sistemlerin etkileşiminden doğrudan etkilenmesi nedeniyledir.

SORU
231

Ailelere yönelik düzenlenen eğitimlerde "bilgi verici yaklaşım" neyi hedefler?

CEVAP Aileye yetersizliğin nedenleri, özellikleri, yasal haklar, eğitim kurumları ve kullanılabilecek cihazlar hakkında somut, doğru ve objektif bilgiler sunmayı hedefler.

İŞİTME VE GÖRME YETERSİZLİĞİ

SORU
232

İşitme yetersizliklerinden "İletim tipi işitme kaybı" kulağın hangi bölümlerindeki sorunlardan kaynaklanır?

CEVAP Dış veya orta kulaktaki (kulak zarı, kemikçikler) bir sorundan dolayı ses dalgalarının iç kulağa iletilmemesinden kaynaklanır (çoğunlukla tıbbi müdahale veya cihazla düzeltilebilir).

SORU
233

"Sensörinöral (sinirsel) işitme kaybı"nın iletim tipi kayıptan farkı nedir?

CEVAP İç kulakta (koklea) veya işitme sinirinde meydana gelen kalıcı bir hasardır; sesler iletilse bile beyne doğru olarak şifrenip gönderilemez.

SORU
234

İşitme engellilerin eğitiminde "Total (Bütünsel) İletişim Yaklaşımı" neleri kapsar?

CEVAP Çocuğun iletişim kurabilmesi için konuşma, işaret dili, dudak okuma, mimik, jest ve işitme kalıntısının aynı anda esnek bir şekilde kullanılmasını kapsar.

SORU
235

Görme yetersizliğinde "Yasal körlük" ile "Eğitsel körlük" arasındaki fark nedir?

CEVAP Yasal körlük tüm düzeltmelerle iyi gören gözün görme keskinliğinin 20/200 veya daha az olmasıdır; eğitsel körlük ise öğrencinin okuma-yazma gibi eğitsel faaliyetleri görme duyusu yerine dokunma (Braille) ve işitme duyusuyla yapma zorunluluğudur.

SORU
236

Görme yetersizliği olan bireylere öğretilen "Yönelim (Oryantasyon)" becerisinin tanımı nedir?

CEVAP Bireyin diğer duyularını kullanarak bulunduğu ortamda nerede olduğunu ve gitmek istediği yerin kendisine göre nerede bulunduğunu bilişsel olarak algılama sürecidir.

SORU
237

Görme engelli bireylerin bağımsız hareket eğitiminde "Gören rehberle yürüme" tekniğinin kuralı nedir?

CEVAP Görme engelli bireyin, rehberin bir adım gerisinde durarak rehberin dirseğinin hemen üzerinden (kolundan) tutması ve hareketlerini takip etmesidir.

SORU
238

Görme engelli öğrenciler için materyal uyarlaması yapılırken kabartma (Braille) yazının yanı sıra kullanılabilecek diğer işlevsel dokunsal uyarlamalar nelerdir?

CEVAP Zımpara kâğıdı, kabartma boyalar, ipler veya yapışkanlı bantlar kullanarak haritaların/şekillerin sınırlarının belirginleştirilmesi.

SORU
239

İşitme yetersizliği olan çocuklarda erken tanı ve cihazlandırma sonrası en acil olarak başlanması gereken eğitim nedir?

CEVAP İşitsel algı ve dil (sözcük dağarcığı) eğitimi (erken müdahale).

SORU 240	Dış veya orta kulaktaki bir sorundan (örn: kulak zarı deliği, kemikçik kireçlenmesi) kaynaklanan ve sesin iç kulağa iletilememesi durumu hangi tip işitme kaybıdır?
	CEVAP İletim tipi işitme kaybı.
SORU 241	İç kulaktaki (koklea) saç hücrelerinin veya işitme sinirinin zarar görmesi sonucu oluşan, genellikle kalıcı işitme kaybı türü nedir?
	CEVAP Sensörinöral (Sinirsel) işitme kaybı.
SORU 242	İşitme engellilerin eğitiminde konuşma, işaret dili, dudak okuma, mimik ve işitme kalıntısının aynı anda esnek bir şekilde kullanıldığı yaklaşım hangisidir?
	CEVAP Total (Bütünsel) İletişim Yaklaşımı.
SORU 243	Tüm düzeltmelere rağmen iyi gören gözün görme keskinliğinin 20/200 veya daha az olmasına ne ad verilir?
	CEVAP Yasal körlük.
SORU 244	Görme engelli bireyin dokunma (Braille) ve işitme duyusunu kullanarak okuma-yazma gibi eğitsel faaliyetleri yerine getirmek zorunda kaldığı duruma ne denir?
	CEVAP Eğitsel körlük.
SORU 245	Görme engelli bireylerin bağımsız hareket eğitiminde kullanılan "Gören rehberle yürüme" tekniğinde görme engelli birey rehberi nasıl tutmalıdır?
	CEVAP Rehberin bir yarım/bir adım gerisinde durarak, rehberin dirseğinin hemen üzerinden (kolundan) tutmalıdır.

MATEMATİK ÖĞRETİMİ

SORU 246	Özel eğitimde matematik öğretiminde sıklıkla kullanılan CRA (Somut - Yarı Somut - Soyut) modelinin aşamaları nelerdir?
	CEVAP Öğretime önce gerçek nesnelerle (somut), ardından resimler veya şekillerle (yarı somut), en son da rakamlar ve sembollerle (soyut) devam edilmesidir.
SORU 247	Sayı hissini (number sense) zayıf olması çocuklarda hangi akademik güçlüğü temel belirtisidir?
	CEVAP Diskalkuli (Matematik Öğrenme Güçlüğü).
SORU 248	Sayma ilkelerinden "Kardinalite (Çokluk) İlkesi" neyi ifade eder?
	CEVAP Bir grup nesne sayılırken söylenen en son sayı sözcüğünün, o gruptaki toplam nesne miktarını (kaç tane olduğunu) belirttiğinin bilinmesidir.
SORU 249	Rasyonel sayma ile ezbere sayma arasındaki fark nedir?
	CEVAP Ezbere sayma sadece sayı sözcüklerini sırayla söylemektir; rasyonel sayma ise "birebir eşleme" yaparak her nesneye bir sayı sözcüğü atayarak saymaktır.
SORU 250	Toplama işleminde "Üzerine sayma" stratejisi öğretilirken çocuktan beklenen davranış nedir?
	CEVAP Toplanan sayılardan büyük olanı zihninde tutup, küçük olan sayı kadar ileriye doğru sayarak sonuca ulaşmasıdır.

SORU
251

Çıkarma işlemi öğretiminde karşılaşılan "Farkı bulma (Karşılaştırma)" kavramı çocuklara nasıl somutlaştırılır?

CEVAP İki farklı gruptaki nesneler birebir eşlenerek eşlenemeyen (artan/eksik olan) kısmın fark olarak gösterilmesiyle somutlaştırılır.

SORU
252

Doğrudan öğretim yöntemiyle matematik problem çözme adımlarında "kendi kendine sesli düşünme (think-aloud)" stratejisinin işlevi nedir?

CEVAP Öğretmenin problemi çözerken aklından geçenleri sesli ifade ederek öğrenciye problemi nasıl analiz edeceğini modellemesidir.

SORU
253

"Sayı hissi (Number Sense)" gelişmemiş olan bireylerde sayılar sadece ne ifade eder?

CEVAP Sayıların miktar, büyüklük veya çokluk anlamından ziyade sadece ezberlenmiş anlamsız semboller dizisi ifade eder.

UYGULAMALI DAVRANIŞ ANALİZİ (VERİ TOPLAMA)

SORU
254

Bir davranışın başlangıcı ile bitişi arasındaki zamanın ölçüldüğü ve "ağlama nöbeti, yerinde oturma" gibi ne kadar sürdüğü önemli olan davranışlarda kullanılan kayıt tekniği nedir?

CEVAP Süre (Duration) kaydı.

SORU
255

Bir yönerge (uyaran) verildikten sonra, bireyin davranışı başlatmasına kadar geçen sürenin ölçüldüğü kayıt yöntemi hangisidir?

CEVAP Bekleme süresi (Latency) kaydı.

SORU
256

Olay (Frekans/Sıklık) kaydı hangi özellikteki davranışlar için uygundur?

CEVAP Başlangıcı ve bitişi net olan, gözlemlenmesi kolay ve aynı süre içinde tekrarlayan (örneğin parmak kaldırma, vurma) davranışlar için uygundur.

SORU
257

Davranışın izlendiği zaman aralığının (örneğin 10 saniye) tamamı boyunca davranışın sürekli yapılıp yapılmadığının kaydedildiği zaman aralığı kaydı türü hangisidir?

CEVAP Bütün zaman aralığı kaydı (Whole-interval recording).

SORU
258

Gözlemcinin sadece aralığın son anında (örneğin 10. saniyenin tam bitiminde) davranışın olup olmadığına baktığı ve öğretmenin sınıfta ders anlatırken kullanması en kolay olan zaman aralığı kaydı nedir?

CEVAP Anlık zaman aralığı kaydı (Momentary time sampling).

SORU
259

Davranışın yapıldığı anı gözlemlemeye gerek kalmadan, davranışın çevrede bıraktığı kalıcı ve somut sonuca (örneğin yapılmış matematik problemleri, yırtılmış kağıtlar) bakılarak veri toplanması tekniğine ne denir?

CEVAP Kalıcı ürün kaydı (Permanent product recording).

UYGULAMALI DAVRANIŞ ANALİZİ (ARAŞTIRMA TASARIMLARI)

SORU
260

Tek denekli araştırmalarda sadece bir başlama düzeyi (A) ve bir uygulama (B) evresinden oluşan AB modelinin temel sınırlılığı nedir?

CEVAP Davranış değişikliğinin sadece uygulamadan mı yoksa tesadüfi bir dış faktörden mi kaynaklandığını kanıtlanamaması (deneysel kontrol sağlamaması).

**SORU
261****ABAB (Tersine Çevirme / Çekilme) tasarımının, kendine zarar verme veya şiddetli saldırganlık gibi tehlikeli davranışlarda kullanılması neden etik bulunmaz?**

CEVAP Çünkü bu tasarımda müdahale durdurulup (ikinci A evresi) tehlikeli davranışın eski haline dönmesi beklenir; bu da bireye veya çevreye zarar verebilir.

**SORU
262****Geriye dönüşü (unutulması) mümkün olmayan akademik becerilerin öğretiminde (okuma, yazma, matematik) ABAB tasarımı yerine hangi tasarım kullanılmalıdır?**

CEVAP Çoklu başlama düzeyi tasarımı (Davranışlar arası çoklu başlama düzeyi).

**SORU
263****Hedeflenen davranışın belirli bir aşamalı ölçüte ulaştıkça ölçütün giderek zorlaştırıldığı (örneğin sigara içmeyi kademeli azaltma) araştırma tasarımı hangisidir?**

CEVAP Değişen ölçütler tasarımı (Changing criterion design).

UYGULAMALI DAVRANIŞ ANALİZİ (ZİNCİRLEME)

**SORU
264****Dış fırçalama gibi bir beceride, öğretmenin tüm basamakları kendisi yapıp sadece en son basamağı (suyu tükürme) çocuğa yaptırmayla başlayan ve başa doğru giden zincirleme tekniği hangisidir?**

CEVAP Geriye zincirleme.

**SORU
265****Geriye zincirleme tekniğinin en önemli avantajı nedir?**

CEVAP Çocuğun her denemede becerinin son basamağını yaparak zinciri tamamlaması ve doğal pekiştirece hemen ulaşmasını (başarı hissini tatmasını) sağlamasıdır.

**SORU
266****"Tüm Beceri Yöntemi"nde (Total Task Presentation) öğretim nasıl gerçekleşir?**

CEVAP Becerinin bütün basamakları her denemede sırayla çalışılır; öğrencinin bağımsız yapabildiği basamaklarda beklenir, yapamadığı basamaklarda ipucu sunulur.

UYGULAMALI DAVRANIŞ ANALİZİ (İPUÇLARI)

**SORU
267****Çocuğun hata yapma ihtimalinin yüksek olduğu yeni ve zor becerilerde, öğretimin tam fiziksel yardımdan başlayarak sözel ipucuna doğru azaltıldığı strateji nedir?**

CEVAP İpucunun giderek azaltılması (Most-to-least prompting).

**SORU
268****Öğrencinin becerinin bir kısmını bildiği durumlarda, önce bağımsız yapmasının beklendiği, yapamazsa sözel, yetmezse model, o da yetmezse fiziksel ipucunun sunulduğu strateji nedir?**

CEVAP İpucunun giderek artırılması (Least-to-most prompting).

**SORU
269****Sabit bekleme süreli öğretimde "sıfır saniye denemelerinin" işlevi nedir?**

CEVAP Öğrencinin hata yapmasını önlemek için hedef uyarandan hemen sonra ipucunun sunulması ve doğru davranışın eşlenerek öğretilmesidir.

BEP VE EKİP MODELLERİ

**SORU
270****BEP ekiplerinde uzmanların kendi alanlarında değerlendirme yapıp birbirlerinden bağımsız rapor yazdıkları, iletişim düzeyinin en düşük olduğu ekip modeli hangisidir?**

CEVAP Multidisipliner ekip modeli.

SORU
271

Bütün uzmanların ortak bir değerlendirme ve planlama yaptığı, ancak uygulamada bir uzmanın "birincil hizmet sağlayıcı" (ana uygulayıcı) olduğu ve diğerlerinin ona "rol salıverme (role release)" ile yetki/destek devrettiği ekip modeli nedir?

CEVAP Transdisipliner (Disiplinlerüstü) ekip modeli.

BEP HAZIRLAMA SÜRECİ

SORU
272

Kısa dönemli amaçların formüle edilmesinde kullanılan "ABC kuralı"ndaki B (Behavior/Davranış) neyi ifade etmelidir?

CEVAP Öğrencinin yapması beklenen eylemin açık, gözlenebilir ve ölçülebilir bir fiille (okur, yazar, eşler, gösterir vb.) ifade edilmesini.

SORU
273

Kısa dönemli amaç yazımında ölçütün (Criterion) işlevi nedir?

CEVAP Davranışın ne kadar doğru, hangi hızda veya ne kadar sıklıkta yapıldığında "başarılı" kabul edileceğinin (örneğin %80 doğrulukla, 4 denemenin 3'ünde) sınırını belirlemektir.

SORU
274

BEP'in yasal olarak en geç ne kadar sürede bir genel değerlendirmeye (gözden geçirmeye) tabi tutulması esastır?

CEVAP Yılda en az bir kez.

SORU
275

Uzun dönemli amaçların (Yıllık Amaçlar) belirlenmesinde, çocuğun şu anki durumu dikkate alındığında öğretim yılı sonunda ulaşması hedeflenen düzeyin özelliği nasıl olmalıdır?

CEVAP Gerçekçi, ulaşılabilir ancak aynı zamanda öğrenciyi bir adım ileriye taşıyacak kadar zorlayıcı olmalıdır.

SORU
276

BEP hazırlanırken öğrencinin gereksinim duyduğu destek eğitim hizmetleri (örneğin konuşma terapisi, fizyoterapi) kararı kim tarafından yasal belgeye işlenir?

CEVAP Eğitsel Değerlendirme ve Tanılama sonucuna göre RAM (Rehberlik ve Araştırma Merkezi) tarafından ve okul BEP birimince planlanır.

FEN VE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ

SORU
277

Özel eğitimde "Sosyal Öyküler (Social Stories)", Carol Gray tarafından özellikle hangi yetersizlik grubu için geliştirilmiştir?

CEVAP Otizm Spektrum Bozukluğu olan bireylerin sosyal kuralları ve durumları anlamlandırmalarını sağlamak için geliştirilmiştir.

SORU
278

Sosyal öykülerde yer alan "Betimleyici (Descriptive) cümle"nin amacı nedir?

CEVAP Bir sosyal durumun nerede geçtiğini, kimlerin bulunduğunu ve ne yaptıklarını nesnel bir şekilde açıklamaktır.

SORU
279

Sosyal öykülerde "Yönlendirici (Directive) cümle" nasıl bir yapıdadır ve neyi amaçlar?

CEVAP "Öğretmenim konuşurken sessizce beklemeye çalışacağım" gibi, bireyin o durumda sergilemesi beklenen uygun davranışı ifade eden cümlelerdir.

SORU
280

Model olma stratejilerinden "Video ile Kendine Model Olma (Video Self-Modeling)" nasıl uygulanır?

CEVAP Bireyin istenen davranışı doğru şekilde gerçekleştirdiği anların kaydedilip düzenlenmesi ve bireye kendi başarılı performansının izletilerek öğretim yapılmasıdır.

SORU 281	Fen bilgisi derslerinde özel gereksinimli öğrencilere kazandırılması hedeflenen "Gözlem yapma, sınıflama, ölçme, verileri kaydetme ve hipotez kurma" becerilerinin genel adı nedir?
	CEVAP Bilimsel Süreç Becerileri.
SORU 282	Fen öğretiminde bir kavramın (örneğin memeli hayvan) ne olduğunu anlatmak kadar, o kavrama ait olmayan özellikleri (kuş, balık) sunmak da önemlidir. Bu duruma kavram öğretiminde ne ad verilir?
	CEVAP Olumlu (örnek olan) ve olumsuz (örnek olmayan) örneklerin sunulması.
SORU 283	Sosyal bilgiler öğretiminde olayların "Hangi aşamalardan oluştuğunu" buldurmaya yönelik sorular hangi bilgi türünü ölçer?
	CEVAP Sıralama.
SORU 284	Sosyal bilgiler öğretiminde soyut kavramların (örneğin demokrasi, adalet) öğretilmesinde öğretmenler hangi stratejiyi merkeze almalıdır?
	CEVAP Kavramları somutlaştıracak günlük yaşam örnekleri, dramalar ve rol oynama tekniklerini kullanmayı.
SORU 285	Sosyal bilgiler konuları dikey bir hiyerarşiyle (aşamalılıkla) sıralanmadığı için özel gereksinimli öğrencilere öğretim yapılırken öğretmen konuyu nasıl uyarlamalıdır?
	CEVAP Konuları öğrencinin seviyesine göre basitten karmaşığa ve somuttan soyuta doğru yeniden düzenleyerek.
SORU 286	Otizm spektrum bozukluğu olan bireylere fen öğretiminde, sosyal etkileşim sınırlılıklarını aşmak için hangi öğretim uyarlaması yapılmalıdır?
	CEVAP Bireysel çalışma fırsatları sunulmalı ve grup çalışmalarında akran desteği/modelliği sistematik olarak sağlanmalıdır.
SORU 287	Fen bilimlerinde "Bireyselleştirilmiş Öğretim Planı (BÖP)" hazırlanırken öğretilecek konunun sınırlarını, alt-üst limitini ve öğrencinin ön koşul becerilerini belirlemek için ne yapılır?
	CEVAP Ünite / Konu Analizi yapılır.
SORU 288	"Plastik şişelerin çevreye zararları hakkında kendi fikirlerini içeren bir yazı yazar." hedefi için kullanılması gereken en uygun ölçme aracı / soru tipi hangisidir?
	CEVAP Uzun cevaplı sorular / Yazılı yoklama.
SORU 289	Özel eğitim sınıflarında sosyal bilgiler dersi kapsamında "Tarihi ve kültürel değerlere saygı" konusu işlenirken en uygun öğretim yöntemi ne olabilir?
	CEVAP İlgili mekânlara (müzeler, anıtlar) yapılandırılmış alan gezileri düzenlemek ve gerçek ortamda deneyim sunmak.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ (DISLEKSI)

SORU 290	Disleksi (okuma güçlüğü) yaşayan çocuklarda okuma zorluğunun temelinde genellikle hangi dilsel becerinin yetersizliği yatar?
	CEVAP Fonolojik (sesbilgisel) farkındalık ve ses-harf (grafem-fonem) eşlemesindeki işleme yetersizliği.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ (DISKALKULİ VE DISGRAFI)

SORU
291**Diskalkulisi olan bir öğrencinin en belirgin yaşadığı zorluklardan ikisi nedir?**

CEVAP Sayı hissi ve sayı algısı eksikliği, basit aritmetik işlemleri zihinden hesaplamada zorluk ve işlemleri yanlış sütundan (örneğin soldan) yapma gibi hatalar.

SORU
292**Disgrafi (yazılı anlatım güçlüğü) kendini sadece kötü el yazısı olarak mı gösterir?**

CEVAP Hayır, aynı zamanda yazılı ifadelerde organizasyon bozukluğu, fikirleri kağıda dökememe, imla ve noktalama kurallarını sürekli yanlış kullanma olarak da gösterir.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ (YÜRÜTÜCÜ İŞLEVLER)

SORU
293**Öğrenme güçlüğü olan bireylerde zayıf olan "Yürütücü İşlevler (Executive Functions)" beynin hangi becerilerini kapsar?**

CEVAP Planlama, organizasyon, çalışma belleği, dürtü kontrolü, dikkati sürdürme ve esnek düşünme becerilerini.

SORU
294**Öğrenme güçlüğüde sıklıkla rastlanan "dürtüsellik (impulsivite)" problem çözme sürecini nasıl olumsuz etkiler?**

CEVAP Öğrencinin problemi tam olarak okumadan, anlamadan ve bir plan yapmadan aceleyle çözüme (işleme) atlamasına neden olarak hata yapma olasılığını artırır.

SORU
295**Yürütücü işlev bozukluğu olan bir öğrencinin, dersin ortasında çalışma kağıdını kaybedip başka bir şeyle uğraşması durumunda nasıl bir önlem alınmalıdır?**

CEVAP Öğrenciye masasını düzenlemesi için görsel bir "masa düzeni kontrol listesi" verilmelidir.

SORU
296**Öğrenme güçlüğü olan öğrencilerde "sözel hatırlatıcılar" yerine neden "görsel hatırlatıcılar" (örn: sınıf kuralları listesi, resimli yönergeler) tercih edilmelidir?**

CEVAP Öğrencinin işitsel bellek sınırlılıklarını telafi etmek ve bilginin daha uzun süre hatırlanmasını sağlamak için.

SORU
297**Yürütücü işlevlerin "esnek düşünme" boyutu bozuk olan bir öğrenciye nasıl yardımcı olunur?**

CEVAP Bir yöntem çalışmadığında, "başka nasıl yapabiliriz?" diyerek alternatif çözüm yollarını modelleyerek.

SORU
298**Yürütücü işlevleri desteklemek için "çalışma alanı"nda nelerin bulunması öğrenciyi düzenli tutar?**

CEVAP Sadece o anki göreve ait materyallerin bulunması, dikkat dağıtıcıların kaldırılması.

SORU
299**"Dürtü kontrolü" zayıf bir öğrenciye sosyal ortamlarda nasıl bir kural öğretilmelidir?**

CEVAP "Bir şey söylemeden veya yapmadan önce 'dur-düşün-yap' kuralı".

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ (MÜDAHALE MODELİ)

SORU
300**Öğrenme güçlüğü olan veya risk altındaki çocukları belirlemek ve eğitmek için kullanılan "Müdahaleye Tepki Modeli (RTI)"nin temel felsefesi nedir?**

CEVAP Öğrencinin "başarısız olmasını beklemek (wait-to-fail)" yerine, erken dönemde bilimsel dayanaklı genel eğitim müdahaleleri sunarak öğrencinin buna verdiği tepkiyi ölçmektir.

SORU
301**Müdahaleye Tepki Modelinde 1. Aşama (Tier 1) kimleri kapsar ve nerede uygulanır?**

CEVAP Sınıftaki tüm öğrencileri kapsar ve genel eğitim sınıfında kanıta dayalı etkili bir öğretim programının herkes için uygulanmasını ifade eder.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ (UYARLAMALAR)

SORU
302**Çalışan belleği zayıf olan bir öğrenci için sınav ve ödevlerde yapılabilecek en temel uyarlama nedir?**

CEVAP Yönergeleri kısa ve tek aşamalı vermek, yazılı hatırlatıcılar sunmak ve bilgiyi küçük parçalara (chunking) bölerek aktarmak.

ÖZEL YETENEKLİLER

SORU
303**Renzulli'nin "Üçlü Halka Kuramı"na göre üstün yetenek hangi üç özelliğin kesişiminde ortaya çıkar?**

CEVAP Ortalama üstü yetenek, yaratıcılık ve görev sorumluluğu (motivasyon/adanmışlık).

SORU
304**Üstün yetenekli çocuklarda sıklıkla görülen "Asenkron (Eşzamanlı Olmayan) Gelişim" ne anlama gelir?**

CEVAP Çocuğun bilişsel gelişiminin (zihinsel yaşının), fiziksel veya duygusal gelişiminden çok daha ileri bir düzeyde seyretmesi ve kendi içinde bir dengesizlik yaratmasıdır.

SORU
305**Özel yetenekli bireylerin eğitiminde "Zenginleştirme (Enrichment)" stratejisinin amacı nedir?**

CEVAP Öğrencinin mevcut sınıf seviyesinden ayrılmadan, müfredatın derinlemesine, daha karmaşık ve farklı ilgi alanlarını kapsayacak şekilde yatay olarak genişletilmesidir.

SORU
306**Müfredatın normalden daha kısa sürede işlenerek öğrencinin üst sınıflara veya ileri düzey derslere geçmesini sağlayan stratejiye ne ad verilir?**

CEVAP Hızlandırma (Acceleration). Teleskopik programlama veya sınıf atlama bu kapsama girer.

SORU
307**"İki Kere Özel (Twice-Exceptional / 2e)" kavramı kimleri tanımlamak için kullanılır?**

CEVAP Hem üstün yetenekli olan hem de aynı anda bir yetersizliği (örneğin öğrenme güçlüğü, DEHB, otizm) bulunan bireyleri tanımlar.

SORU
308**Üstün yetenekli çocuklarda karşılaşılan risklerden biri olan "Aşırı Mükemmeliyetçilik" eğitime nasıl olumsuz yansiyabilir?**

CEVAP Hata yapma korkusuyla görevlere hiç başlamama (erteleme), aşırı kaygı ve başarısızlık hissi gibi sorunlara yol açabilir.

SORU
309**Üstün yetenekli bir öğrencinin normal müfredat süresini daha kısa zamanda tamamlayarak (örneğin 3 yıllık müfredatı 2 yılda bitirmesi) üst konulara geçmesine ne denir?**

CEVAP Teleskopik programlama (Hızlandırma türü).

SORU
310**Özel yetenekli bireylerde mükemmeliyetçiliğin yarattığı stres ve hata yapma korkusu sonucunda, akademik görevlere hiç başlamama eğilimine ne ad verilir?**

CEVAP Erteleme (Procrastination) davranışı.

SORU
311

"Teleskopik programlama" ile bir üst sınıfa geçme (sınıf atlama) uygulaması, özel yetenekli öğrencinin hangi ihtiyacını karşılar?

CEVAP Öğrenme hızının, yaş grubu müfredatından daha ileride olması nedeniyle müfredatın dar gelmesini engellemek.

SORU
312

Özel yetenekli öğrencilerde görülen "duygusal yoğunluk" (overexcitability) neyi ifade eder?

CEVAP Bireyin olaylara, insanlara ve dünyaya karşı çok daha derin, hassas ve yoğun duygusal tepkiler vermesi.

OTİZM VE İLETİŞİM (PECS)

SORU
313

Resim Değiş-Tokuşuna Dayalı İletişim Sisteminin (PECS) birinci evresinde bireye öğretilmek istenen temel davranış nedir?

CEVAP Bireyin istediği nesnenin resmini alıp karşısındaki iletişim ortağının eline vererek nesneyi fiziksel olarak talep etmesi (iletişimi başlatması).

SORU
314

PECS öğretiminde sözel yönerge (örneğin "Ne istiyorsun?") vermek ilk evrelerde neden yasaktır?

CEVAP Çocuğun öğretmenin uyarısına bağımlı kalmasını önlemek ve iletişim başlatma girişiminin kendiliğinden (spontan) olmasını sağlamak için.

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU KURAMLARI

SORU
315

Otizimde başkalarının inanç, duygu ve niyetlerinin kendininkinden farklı olabileceğini anlayamama durumu hangi kuram ile açıklanır?

CEVAP Zihin Kuramı (Theory of Mind) yetersizliği.

SORU
316

Zihin kuramının gelişimini ölçmek için kullanılan ve otizmlili çocukların sıklıkla başarısız olduğu "yanlış inanç" testinin en bilinen adı nedir?

CEVAP Sally-Anne Testi.

SORU
317

Otizmlili bireylerin bir resmin veya olayın bütünü görmek yerine, detaylara ve parçalara aşırı odaklanmalarını açıklayan kuram hangisidir?

CEVAP Merkezi Tutarlılık Kuramı (Central Coherence Theory).

OTİZM VE DAVRANIŞ

SORU
318

Ekolalinin (yankılanım) "Gecikmiş Ekolali" türü nasıl gerçekleşir?

CEVAP Bireyin duyduğu bir ifadeyi (örneğin bir reklam cingılı veya saatler önce öğretmenin söylediği bir cümleyi) aradan belli bir zaman geçtikten sonra tekrarlamasıdır.

SORU
319

Asperger Sendromu'nu (DSM-IV'e göre) klasik otizmden ayıran en önemli özellik neydi?

CEVAP Asperger sendromunda zihinsel gerilik ve dil gelişiminde (konuşmaya başlamada) belirgin bir gecikme görülmemesidir.

SORU
320

Bireyin bir eylemi kendi başına yönetmesi, uygun olup olmadığını izlemesi ve başardığında kendi kendini ödüllendirmesi sürecine ne denir?

CEVAP Kendini Yönetme (Self-management) stratejisi.

ZİHİNSEL YETERSİZLİK - ÖĞRETİM

**SORU
321**

Özel eğitimde "Kısmi Katılım (Partial Participation)" ilkesinin amacı nedir?

CEVAP Ağır veya çoklu yetersizliği olan bireylerin bir becerinin tamamını bağımsız yapamaları bile, yapabildikleri basamaklarda sürece dâhil edilerek etkinliğe katılımlarının sağlanmasıdır.

ZİHİNSEL YETERSİZLİK - DEĞERLENDİRME

**SORU
322**

Bireyin yaşadığı ev, mahalle, okul ve iş gibi ortamlarda bağımsız işlev görebilmesi için ihtiyaç duyduğu becerilerin, o ortamların incelenerek belirlenmesi sürecine ne denir?

CEVAP Ekolojik Envanter.

**SORU
323**

Ekolojik envanter oluşturulurken sırasıyla hangi alanlar belirlenir?

CEVAP Eğitim alanı, alt çevreler, ortamlar, alt ortamlar ve bu alt ortamlarda gerçekleştirilmesi gereken beceriler (etkinlikler).

ZİHİNSEL YETERSİZLİK - BAĞIMSIZ YAŞAM

**SORU
324**

Zihinsel yetersizliği olan bireylerde ergenlik döneminden itibaren programın odağı genellikle hangi becerilere kaydırılmalıdır?

CEVAP Geçiş planlaması kapsamında mesleki beceriler, bağımsız yaşama uyum ve işlevsel akademik becerilere.

**SORU
325**

Bireyin toplu taşıma kullanma modülünde "durağı bekleme" kuralı neden önemlidir?

CEVAP Güvenlik ve toplumsal kurallara uyum becerisi olduğu için.

ZİHİNSEL YETERSİZLİK - İLETİŞİM

**SORU
326**

Zihinsel yetersizliği olan çocuklarda alıcı dil ile ifade edici dil arasındaki ilişki genellikle nasıldır?

CEVAP Alıcı dil (anlama) kapasiteleri, ifade edici dil (konuşma ve sözcük üretme) kapasitelerinden genellikle daha yüksektir.

ZİHİNSEL YETERSİZLİK - BECERİ ÖĞRETİMİ

**SORU
327**

Bir becerinin müfredatta yer alabilmesi için "İşlevsel (Kritik) Beceri" sayılmasının temel ölçütü nedir?

CEVAP Birey o beceriyi yapamadığında bir başkasının onun yerine yapmak zorunda kalmasıdır (örneğin yemek yeme, giyinme).

UYGULAMALI DAVRANIŞ ANALİZİ (DAVRANIŞ AZALTMA)

**SORU
328**

Problem davranışı azaltmada kullanılan "Ayrımlı Pekiştirme" tekniklerinden Diğer Davranışların Ayrımlı Pekiştirilmesi nasıl uygulanır?

CEVAP Belirlenen bir zaman aralığı boyunca hedef problem davranışın hiç ortaya çıkmaması durumunda (o sürede ne yaparsa yapsın yeter ki problemi yapmasın) pekiştireç sunulmasıdır.

**SORU
329**

Bir öğrenci bağırarak konuşmak yerine fısıldayarak konuştuğunda pekiştiriliyor, bağırarak konuştuğunda pekiştirilmiyorsa bu hangi ayrımlı pekiştirme türüdür?

CEVAP Alternatif Davranışların Ayrımlı Pekiştirilmesi

**SORU
330**

Çocuğun ellerini sallama (stimming) davranışını azaltmak için, ellerini kullanarak hamur oynadığı (ellerini sallamasıyla fiziksel olarak aynı anda yapılamayacak) davranışın pekiştirilmesi hangi tekniktir?

CEVAP Karşıt Davranışların Ayrımlı Pekiştirilmesi

BİREY VE TOPLUM UYUM BECERİLERİ

**SORU
331**

Toplumsal uyum becerilerinin öğretimi sadece sınıf içinde (simülasyon) yapıldığında karşılaşılan en büyük sorun nedir?

CEVAP Becerin gerçek ortama ve gerçek kişilere genellenememesi (öğrenilenin sınıfta kalması).

**SORU
332**

Öz-belirleme (Self-determination) becerisine sahip bir bireyin taşıdığı temel özellik nedir?

CEVAP Kendi yaşamı hakkında tercihler yapabilme, kararlar alabilme, hedefler koyma ve kendi eylemlerinin sorumluluğunu üstlenebilme.

**SORU
333**

Boş zaman ve rekreasyon becerilerinin öğretilmesinin özel gereksinimli bireyler açısından psikolojik faydası nedir?

CEVAP Problem davranışların (stereotipik hareketler vb.) azalmasını sağlamak, stresi yönetmek ve sosyal etkileşim ağını genişletmektir.

DİL VE İLETİŞİM BECERİLERİ

**SORU
334**

Söz öncesi iletişim döneminde jest ve mimiklerin kullanımını değerlendiren ve iletişim amaçlarını ortaya koyan eylemlere ne ad verilir?

CEVAP Bildirimsel ve etkileşimsel jestler (örneğin dikkat çekmek için işaret etme veya talep etmek için uzanma).

**SORU
335**

Zihinsel yetersizliği olan bireylerin dil gelişiminde alıcı dil ve ifade edici dil arasındaki kapasite farkı genellikle ne yöndedir?

CEVAP Anlama (alıcı dil) kapasiteleri, konuşma ve kelime üretme (ifade edici dil) kapasitelerinden genellikle daha yüksektir.

UDA - VERİ TOPLAMA

**SORU
336**

Zaman aralığı kaydı verileri grafiğe aktarılırken hangi değer kullanılır?

CEVAP Davranışın gerçekleştiği aralıkların toplam aralıklara bölünmesiyle elde edilen "yüzde (%)" değeri kullanılır.

UDA - ETİK İLKELER

**SORU
337**

Davranış değiştirmede ceza prosedürlerine başvurmadan önce UDA etik kuralları gereği öncelikle ne yapılmalıdır?

CEVAP Tüm olumlu pekiştirme temelli ve ayrımlı pekiştirme gibi daha az kısıtlayıcı önlemlerin sistematik olarak denenmiş ve yetersiz kalmış olması gerekir.

ZİHİNSEL YETERSİZLİK

SORU
338

Zihinsel yetersizliğin tanımında zekâ bölümü (IQ) sınırının yanı sıra (genelde 70/75 altı), mutlaka eksikliği görülmesi gereken diğer temel alan neresidir?

CEVAP Uyumsal davranışlar (kavramsal, sosyal ve pratik beceriler).

SORU
339

Down sendromlu çocukların fiziksel özelliklerine bağlı olarak sıklıkla yaşadıkları ek sağlık sorunları genellikle hangi organ veya sistemleri etkiler?

CEVAP Doğumsal kalp anomalileri, işitme ve görme sorunları ile tiroit işlev bozuklukları.

SORU
340

Özel eğitimde "Doğal Orantı" kavramı kaynaştırma/bütünleştirme ile ilgili neyi ifade eder?

CEVAP Bir okuldaki veya sınıftaki özel gereksinimli öğrenci oranının, genel nüfustaki engelli birey oranına (yaklaşık %10-12) paralel olmasını ifade eder.

SORU
341

Down sendromlu çocuklarda zihinsel yetersizliğin yanı sıra en sık karşılaşılan ek fizyolojik/tıbbi sorunlar nelerdir?

CEVAP Doğumsal kalp hastalıkları (anomalileri), işitme/görme sorunları ve tiroit işlev bozuklukları.

SORU
342

Zihinsel yetersizliğin nedenleri sınıflandırılırken, annenin gebelik sırasında geçirdiği enfeksiyonlar (Kızamıkçık vb.) veya alkol kullanımı hangi gruba girer?

CEVAP Doğum öncesi (Prenatal) nedenler.

SORU
343

Zihinsel yetersizliği olan bireylerde "dikkat dağınıklığı"nı azaltmak için sınıf ortamı nasıl düzenlenmelidir?

CEVAP Dikkat dağıtıcı uyaranlar (duvar afişleri, sesli araçlar) azaltılmalı ve çalışma alanı sadeleştirilmelidir.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ

SORU
344

Özgül Öğrenme Güçlüğü (ÖÖG) olan bir çocuğun okuma yaparken b-d, p-q gibi harfleri veya 6-9 gibi rakamları ters algılayıp okuması görsel algının hangi boyutundaki soruna işaret eder?

CEVAP Görsel ayırtetme ve yön-konum (mekânsal) algısı sorunu.

SORU
345

Özgül öğrenme güçlüğünde görülen okuduğunu anlama problemleri her zaman kelime çözme (dekodaj) sorunundan mı kaynaklanır?

CEVAP Hayır, bazı öğrenciler metni akıcı okuyabilir ancak işitsel işleme, sözcük dağarcığı veya dikkat eksikliği nedeniyle anlamı kavrayamayabilirler (okuma anlama güçlüğü).

SORU
346

Öğrenme güçlüğü olan bir öğrencinin "okuduğunu anlamama" sebebi "kelime dağarcığının eksikliği" ise, bu öğrenciye nasıl müdahale edilmelidir?

CEVAP Öğrencinin metin öncesinde anlamını bilmediği kelimelerle ilgili "kelime öğretimi" (sözlük, görsel eşleme vb.) yapılmalıdır.

UDA - DAVRANIŞ KAYDI

SORU
347

"Güvenilirlik" (Gözlemciler Arası Güvenilirlik - GAG) verisi neden toplanır?

CEVAP İki bağımsız gözlemcinin aynı davranışa bakarak aynı kaydı tutup tutmadığını kontrol etmek ve veri toplama sisteminin objektifliğini kanıtlamak için.

UDA - ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

**SORU
348****Doğrudan Öğretim (Direct Instruction) modelinde öğretmenin sorumluluğunun öğrenciye aşamalı devrini anlatan aşamalar nelerdir?****CEVAP** Model olma (Ben yaparım), Rehberli uygulama (Birlikte yaparız) ve Bağımsız uygulama (Sen yaparsın).**SORU
349****Doğrudan Öğretim modelinde "Rehberli Uygulama (Birlikte yaparız)" aşamasının işlevi nedir?****CEVAP** Öğretmen ve öğrencinin beceriyi birlikte yapması, öğretmenin bu sırada ipucu verip hataları anında düzeltmesi ve sorumluluğu yavaşça öğrenciye devretmesidir.**SORU
350****Öğrencinin bir becerinin tamamını yapamasa da yapabildiği alt basamaklarda sürece dahil edilerek o etkinliği tamamlamasının sağlandığı ilke hangisidir?****CEVAP** Kısmi Katılım.

OTİZM VE DESTEK EĞİTİM

**SORU
351****Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireyler İçin Destek Eğitim Programı'nda yer alan "Günlük Yaşam Becerileri" kapsamında giyinme ve soyunma dışındaki temel modül hedefleri nelerdir?****CEVAP** Beslenme, kişisel bakım, tuvalet kontrolü ve ev araç-gereçlerini güvenli kullanma.

UDA - GENELLEME STRATEJİLERİ

**SORU
352****Genellemenin planlanmasında "Yeterli sayıda örnek (exemplar) kullanma" stratejisi ne anlama gelir?****CEVAP** Öğretilen kavramın sadece tek bir prototiple değil, farklı boyut, renk veya biçimdeki birden çok örneğiyle öğretilmesi (örn: sadece kırmızı elma değil, yeşil ve sarı elmanın da kullanılması).**SORU
353****Öğretilen bir kavramın tek bir örnekle değil, farklı boyut, renk veya biçimdeki birden çok örneğiyle öğretilerek kavratılması stratejisine ne denir?****CEVAP** Yeterli sayıda örnek (exemplar) kullanma.

AİLE EĞİTİMİ VE YASAL SÜREÇLER

**SORU
354****Türkiye'de BEP Geliştirme Birimi toplantılarına anne-babanın davet edilmesi ve kararlara onayının alınması Yönetmelik açısından nasıl bir yükümlülüktür?****CEVAP** Veli katılımı yasal bir zorunluluktur ve alınacak her türlü eğitsel kararda/yerleştirmede velinin yazılı rızası/bilgisi esastır.

OKUMA VE YAZMA ÖĞRETİMİ

**SORU
355****Özel gereksinimli çocuklarda okuma yazma öğretimine geçmeden önce çocuğun sahip olması gereken görsel, işitsel ve motor becerilerin tamamına ne ad verilir?****CEVAP** Okumaya hazırlık (ön koşul) becerileri.**SORU
356****İlkokuma yazma öğretiminde sırasıyla; sesi tanıma, sesleri birleştirerek hece oluşturma, hecelerden kelime ve kelimelerden cümle kurma aşamalarını izleyen yöntem hangisidir?****CEVAP** Ses Temelli Cümle Yöntemi.

SORU 357	Zihin yetersizliği olan bir bireye, günlük yaşamda karşılaştığı bir lokanta menüsünden yemek seçebilmesi veya bir otobüs tabelasını okuyabilmesi için yalnızca kısıtlı bir kelime grubunun öğretildiği yaklaşım nedir?
	CEVAP Sınırlandırılmış İşlevsel Okuma (İşlevsel kelime dağarcığı öğretimi).
SORU 358	Erken okuryazarlıkta kitabın kapağını doğru tutma, sayfaları sırayla çevirme ve yazıların soldan sağa, yukarıdan aşağıya doğru okunduğunu bilme becerisine ne denir?
	CEVAP Yazı (Baskı) farkındalığı.
SORU 359	Süreç temelli yazma yaklaşımı olan "4+1 Planlı Yazma ve Değerlendirme Modeli"nin ilk aşaması olan "Yazma Öncesi Hazırlık" aşamasında öğrenci ne yapar?
	CEVAP Yazı konusunu seçer, fikirlerini toplar ve konuyla ilgili araştırma/beyin fırtınası yapar.
SORU 360	4+1 Planlı Yazma Modelinde öğrencinin yazının ilk halini oluşturduğu, akıcılığa odaklanıp imla hatalarını çok önemsemediği aşama hangisidir?
	CEVAP Taslak Oluşturma (Taslak Yazı Çalışması) aşaması.
SORU 361	Özel eğitimde okuma akıcılığını geliştirmek amacıyla, bir metnin öğretmen tarafından okunmasının ardından öğrenci tarafından peş peşe hatalar azalana kadar sesli okunması tekniğine ne ad verilir?
	CEVAP Tekrarlı Okuma tekniği.
SORU 362	Okuduğunu anlama becerisini geliştirmek için kullanılan, olayların "Kim, nerede, ne zaman, nasıl, sorun ne, çözüm ne?" gibi sorularla görselleştirildiği şematik düzenleyici hangisidir?
	CEVAP Hikâye Haritası.
SORU 363	Bireyin okuma sırasında satır atlaması, kelime eklemesi veya "b-d, m-n" harflerini ters çevirmesi (karıştırması) okumanın hangi boyutuyla ilgili bir sorundur?
	CEVAP Doğru okuma (dekodaj/şifre çözme) boyutu.

TOPLUMSAL UYUM BECERİLERİ

SORU 364	Toplumsal Uyum Becerileri programının özel eğitimdeki nihai (en üst) amacı nedir?
	CEVAP Bireyin başkalarına bağımlı olmadan günlük ve toplumsal yaşamını bağımsız olarak devam ettirebilmesini sağlamak.
SORU 365	Toplumsal uyum becerilerinin okul genelinde öğrenilmesini sağlamayı ve problemli davranışların sayısını azaltarak başarıyı artırmayı hedefleyen yaklaşım nedir?
	CEVAP Okul çaplı (tüm okulu kapsayan) olumlu davranış desteği yaklaşımı.
SORU 366	"Grup Dinamiği ve Müzakere Süreci" becerisinde öğrencilerin bir sorun karşısında farklı görüşleri dinleyip ortak bir karara varmalarına ne denir?
	CEVAP Müzakere etme ve uzlaşma becerisi.
SORU 367	Boş zaman ve rekreasyon becerilerinin (spor, sanat, hobi) öğretilmesinin problem davranışlar üzerindeki işlevi nedir?
	CEVAP Bireyin boş zamanlarını anlamlı etkinliklerle doldurarak stereotipik (tekrarlayıcı) ve problem davranışlar sergileme olasılığını azaltmasıdır.

**SORU
368**

Akranlarına göre daha ileri düzeyde olan öğrenciler için öğretim programının ötesinde derinlemesine öğrenme fırsatları sağlayan "Farklılaştırma" stratejisi nedir?

CEVAP Zenginleştirme stratejisi.

**SORU
369**

Bireyin kendi yaşamı hakkında tercihler yapabilmesi, hedefler koyması ve kararlar alarak eylemlerinin sorumluluğunu üstlenebilmesi hangi temel beceridir?

CEVAP Öz-belirleme (Self-determination) becerisi.

**SORU
370**

Sosyal uyum öğretiminde, yetersizliği olmayan akranların özel gereksinimli bireylere rol model olması ve onlara sosyal etkileşim kurmada yardımcı olması sürecine ne denir?

CEVAP Akran aracılı / Akran temelli öğretim.

**SORU
371**

Öğretimde kullanılacak materyaller seçilirken "ilgi çekici, öğrencinin yaş düzeyine uygun ve günlük hayatta karşılığı olan" materyaller seçilmesi hangi ilkeyi destekler?

CEVAP Ekolojik geçerlilik ve işlevsellik ilkesini.

**SORU
372**

Toplumsal uyum programlarında yer alan "Ev içi toplumsal yaşam" modülü hangi becerileri kazandırmayı amaçlar?

CEVAP Temizlik yapma, mutfak araç gereçlerini güvenli kullanma, yatak toplama ve ev içi sorumlulukları paylaşma gibi bağımsız yaşam becerilerini.

UDA - ARAŞTIRMA TASARIMLARI (TEK DENEKLI)

**SORU
373**

Tek denekli araştırmalarda başlama düzeyi (A) ile uygulama (B) evresinin sadece birer kez uygulandığı, ancak deneysel kontrolün zayıf olduğu araştırma modeli hangisidir?

CEVAP AB modeli.

**SORU
374**

Bir uygulamanın etkililiğini göstermek için uygulamanın geri çekildiği (A-B-A) tasarımın, kendine zarar verme davranışlarında kullanılması neden etik değildir?

CEVAP Uygulamanın geri çekilmesi aşamasında bireyin tehlikeli davranışa geri dönmesi beklendiği için bireyin güvenliği riske atılır.

**SORU
375**

Okuma yazma gibi öğretildikten sonra geri dönüşü (unutulması) mümkün olmayan becerilerde etkililiği kanıtlamak için hangi tek denekli tasarım kullanılır?

CEVAP Çoklu Başlama Düzeyi Tasarımı.

**SORU
376**

Bireyin bir davranışı (örneğin sınıfta parmak kaldırma) yapma sıklığını adım adım artırmak veya azaltmak için, ölçütün kademeli olarak değiştirildiği tasarım hangisidir?

CEVAP Değişen Ölçütler Tasarımı.

UDA - VERİ TOPLAMA YÖNTEMLERİ

**SORU
377**

"Öğrencinin ağlama krizinin ne kadar sürdüğü" gibi davranışın ne kadar zaman aldığı önemliyse hangi veri kayıt yöntemi kullanılır?

CEVAP Süre (Duration) Kaydı.

**SORU
378**

Öğretmenin "Defterini aç" yönergesi vermesi ile öğrencinin defterini açmaya başlaması arasında geçen zamanı ölçmek için kullanılan yöntem nedir?

CEVAP Bekleme Süresi (Latency) Kaydı.

**SORU
379**

Gözlemcinin, davranışın belirlenen zaman aralığının (örneğin 10 saniye) tamamı boyunca sürekli devam edip etmediğine baktığı kayıt türü nedir?

CEVAP Bütün Zaman Aralığı Kaydı.

**SORU
380**

Öğretmenlerin ders anlatırken en kolay kullanabildikleri, sadece aralığın son anında davranışın olup olmadığına bakılan kayıt türü hangisidir?

CEVAP Anlık Zaman Aralığı Kaydı (Anlık Örneklem).

**SORU
381**

Gözlem yapmaya gerek kalmadan, davranışın çevrede bıraktığı somut sonuca (örneğin çözülmüş test sayfası, yapılmış yatak) bakılarak veri toplanması tekniği nedir?

CEVAP Kalıcı Ürün Kaydı.

UDA - DAVRANIŞ AZALTMA (AYRIMLI PEKİŞTİRME)

**SORU
382**

Bir öğrenci bağırarak konuştuğunda pekiştirilmeyip (sönme), fısıldayarak konuştuğunda (uygun davranış) pekiştiriliyorsa bu hangi tekniktir?

CEVAP Alternatif Davranışların Ayrımlı Pekiştirilmesi

**SORU
383**

Hedef problem davranışın (örneğin vurma) belirlenen bir süre boyunca hiç yapılmaması durumunda pekiştirecin sunulduğu teknik hangisidir?

CEVAP Diğer Davranışların Ayrımlı Pekiştirilmesi

UDA - İŞLEVSEL DAVRANIŞ DEĞERLENDİRMESİ

**SORU
384**

Problem davranışlara müdahale etmeden önce o davranışın "dikkat çekme, kaçma, nesne elde etme veya duyuşsal" amaçlarından hangisine hizmet ettiğini bulma sürecine ne denir?

CEVAP İşlevsel Davranış Değerlendirmesi / Analizi

UDA - PEKİŞTİRME SİSTEMLERİ

**SORU
385**

Sembol pekiştirme (Token economy) sisteminde öğrencilerin kazandığı yıldız, gülen yüz veya jetonların kendi başlarına bir değeri var mıdır? İşlevi nedir?

CEVAP Kendi başlarına değerleri yoktur; asıl istenen "yedek pekiştireçlere" (oyuncak, serbest zaman vb.) dönüştürülebilen birer değişim/birikim araçlarıdır.

**SORU
386**

Bir davranışın okul ortamındaki öğretmenin sunduğu yapay pekiştireçlerle değil, günlük hayatın kendi içinde sunduğu ödülleri sürmesini hedefleyen genelleme stratejisi nedir?

CEVAP Doğal pekiştirme tarifelerine geçiş.

OTİZM VE İLETİŞİM BECERİLERİ

**SORU
387**

Resim Değiş-Tokuşuna Dayalı İletişim Sisteminin (PECS) ileri evrelerinde (örneğin 4. ve 5. evreler) bireyden artık sadece tek kelime/resim vermek yerine ne yapması beklenir?

CEVAP Cümle şeridi kullanarak "İstiyorum" gibi ifadelerle cümle kurması ve sorulan sorulara yanıt vermesi beklenir.

**SORU
388**

Otizmlili bireylerin konuşmalarında "Ben açım" yerine "Sen açsın" veya "O aç" diyerek kendilerini ifade etmelerine ne ad verilir?

CEVAP Zamir tersine çevrilmesi (Pronoun reversal).

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ - DEĞERLENDİRME MODELLERİ

**SORU
389**

Özgül öğrenme güçlüğünde kullanılan "Müdahaleye Tepki Modeli (RTI)"nin 1. Aşaması kimleri hedefler?

CEVAP Sınıftaki tüm öğrencileri hedefler ve genel eğitim sınıfında kanıta dayalı kaliteli bir öğretim sunulmasını içerir.

**SORU
390**

Müdahaleye Tepki Modelinde (RTI), 1. ve 2. aşamalarda uygulanan genel ve küçük grup müdahalelerine rağmen ilerleme göstermeyen öğrencilere 3. aşamada ne yapılır?

CEVAP Yoğunlaştırılmış, bireyselleştirilmiş özel eğitim müdahalesi sağlanır ve gerekirse resmi özel eğitim tanılmasına yönlendirilir.

ÖZEL YETENEKLİLER (ÜSTÜN ZEKÂLILAR)

**SORU
391**

Üstün yetenekli çocukların bilişsel gelişimlerinin, fiziksel veya duygusal gelişimlerinden çok daha ileri düzeyde seyretmesi ve bu durumun yarattığı dengesizliğe ne ad verilir?

CEVAP Asenkron (Eşzamanlı Olmayan) Gelişim.

**SORU
392**

Özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde kullanılan "Hızlandırma (Acceleration)" stratejisine verilebilecek en bilinen örnek nedir?

CEVAP Öğrencinin sınıf atlaması veya belirli dersleri üst sınıflarla birlikte alması.

AİLE EĞİTİMİ

**SORU
393**

Ailelerin engelli bir çocukları olduğunu öğrendiklerinde gösterdikleri psikolojik tepki evrelerinden "Çocuğum iyileşirse her şeyimi veririm" şeklindeki tepkisi hangi evreyi gösterir?

CEVAP Pazarlık (Anlaşma) evresi.

**SORU
394**

Bronfenbrenner'in Ekolojik Sistemler Kuramına göre, çocuğun gelişimini en doğrudan etkileyen ve aileyi de içine alan en içteki sistem hangisidir?

CEVAP Mikrosistem.

**SORU
395**

Aile eğitiminde, aileye yetersizliğin durumu, eğitim olanakları ve yasal hakları ile ilgili bilimsel, objektif ve tarafsız sunumların yapıldığı yaklaşım modeli hangisidir?

CEVAP Bilgi verici yaklaşım.

SORU 396	Çocuğun gelişimini desteklemek için ailenin sadece bir dinleyici değil, ev ortamında uygulanan öğretim programının bir parçası olarak aktif görev aldığı rol nedir?
	CEVAP Öğretici (Uygulayıcı) rol.
SORU 397	Aile eğitiminde "sosyal destek grupları"nın (diğer engelli aileleriyle bir araya gelme) önemi nedir?
	CEVAP Ailelerin kendilerini yalnız hissetmemelerini, benzer sorunları yaşayan kişilerle deneyim paylaşarak başa çıkma stratejileri geliştirmelerini sağlamak.
SORU 398	Aile eğitimi çalışmalarında "ev merkezli eğitim"in, "kurum merkezli eğitim"e göre avantajı nedir?
	CEVAP Çocuğun öğretilenleri doğal ortamında, günlük rutinlerinin içinde öğrenmesi ve genellemenin daha hızlı gerçekleşmesi.
SORU 399	Aile eğitim programlarında "kardeş eğitimi" neden ihmal edilmemelidir?
	CEVAP Kardeşlerin, engelli kardeşlerine karşı tutumlarını geliştirmek, kıskançlık/kaygı gibi duygularını yönetmelerine yardımcı olmak için.
SORU 400	Ailenin "kabullenme" evresine ulaşmasını kolaylaştıran en önemli destek nedir?
	CEVAP Profesyonel psikolojik danışmanlık ve diğer benzer ailelerle bir araya gelerek bilgi paylaşımı (sosyal destek).
SORU 401	Aileye eğitim verilirken "dil ve konuşma terapisi" süreçlerine ailenin katılımının yasal dayanağı nedir?
	CEVAP BEP ve aile katılımına ilişkin yasal düzenlemeler; ailenin eğitim sürecinin doğal paydaşı olması ilkesi.
SORU 402	Ailelere "çocuğun yetersizliği" hakkında bilgi verirken hangi dilden kaçınılmalıdır?
	CEVAP Tıbbi/teknik jargon (terimler) içeren karmaşık dilden.
SORU 403	Ailelere evde öğretim materyali hazırlatmanın aile üzerindeki olumlu etkisi nedir?
	CEVAP Ailenin eğitim sürecinde "sadece izleyici değil, uygulayıcı" olarak kendini yetkin ve değerli hissetmesini sağlar.

MATEMATİK ÖĞRETİMİ (GELİŞMİŞ)

SORU 404	Sayma ilkelerinden "Sabit Sıra İlkesi" öğrencinin hangi kuralı anlamasını ifade eder?
	CEVAP Sayı sözcüklerinin (bir, iki, üç...) her zaman aynı ve değişmez bir sırayla söylenmesi gerektiğini.
SORU 405	Toplama işlemi öğretiminde, toplanan sayılardan büyük olanı zihinde tutup küçük olan sayı kadar ileriye sayarak sonuca ulaşma stratejisi nedir?
	CEVAP Üzerine sayma stratejisi.
SORU 406	Çıkarma işlemi öğretiminde "farkı bulma" (karşılaştırma) işlemi somut düzeyde öğrencilere nasıl gösterilir?
	CEVAP İki farklı gruptaki nesneler birebir eşlenerek, dışarıda kalan (eşlenemeyen) fazla kısmın gösterilmesiyle.

ZİHİNSEL YETERSİZLİK - GEÇİŞ PROGRAMLARI

**SORU
407**

Özel gereksinimli bireyin okul ortamından iş ve yetişkinlik ortamına sorunsuz geçmesini sağlamak için hazırlanan planlama sürecinin yasal adı nedir?

CEVAP Geçiş Planlaması (Transition Planning).

UDA - ETİK KURALLAR

**SORU
408**

UDA etik kurallarına göre, bir problem davranışı azaltmak için ceza (I. Tip veya II. Tip) uygulamalarına başvurmadan önce yerine getirilmesi gereken ön koşul nedir?

CEVAP Olumlu pekiştirme temelli, ayrılmı pekiştirme ve sönme gibi daha az kısıtlayıcı/ılımlı yöntemlerin sistematik olarak uygulanmış ve yetersiz kalmış olmasıdır.

BEP EKİP MODELLERİ

**SORU
409**

Ekipteki farklı disiplinlerden uzmanların (öğretmen, fizyoterapist, odyolog vb.) birbirlerinden bağımsız değerlendirme yapıp ayrı ayrı rapor yazdığı ekip modeli hangisidir?

CEVAP Multidisipliner (Çok disiplinli) Ekip Modeli.

**SORU
410**

Ekip üyelerinin sınırları kaldırıp ortak değerlendirme yaptığı, uygulamada ise bir uzmanın "birincil uygulayıcı" olup diğerlerinin rol salıverme (role release) ile ona yetki devrettiği gelişmiş model hangisidir?

CEVAP Transdisipliner (Disiplinlerüstü) Ekip Modeli.

OKUMA YAZMA ÖĞRETİMİ

**SORU
411**

Özel yetenekli öğrencilerle okuma yazma etkinlikleri yapılırken öğretmenin "soruların cevabını metinde hazır vermek yerine araştırma ve tartışmaya dayalı sunması" hangi stratejinin gereğidir?

CEVAP Yaratıcı ve eleştirel okuma / Zenginleştirme stratejisinin.

**SORU
412**

Zihinsel yetersizliği olan bireylerde heceleme, ilk sese göre eşleştirme ve sesleri birleştirme çalışmaları hangi genel beceri alanına hizmet eder?

CEVAP Fonolojik (Sesbilgisel) Farkındalık becerisine.

**SORU
413**

Disgrafisi (Yazma Güçlüğü) olan bir öğrencinin yazılı anlatım sürecinde imla, harf hatası yapmasını önlemek için uygulanabilecek bir teknolojik uyarılama örneği nedir?

CEVAP Sesten metne dönüştürme yazılımları (Speech-to-text) veya kelime işlemcilerde otomatik düzeltme kullanmak.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ (MATEMATİK)

**SORU
414**

Matematik öğrenme güçlüğü yaşayan çocuklara işlemleri zihinde canlandırmadan önce somut materyallerle dokunarak işlem yapma fırsatı sunulmasına ne ad verilir?

CEVAP Somut modelleme (CRA'nın Somut aşaması).

**SORU
415**

Problem çözme sürecinde Polya'nın basamaklarından "Problemi kendi cümleleriyle özetlemesi ve ne istendiğini ifade etmesi" hangi aşamadır?

CEVAP Problemi Anlama aşaması.

UDA - PEKİŞTİRME KURALLARI

SORU
416

Çocuğun çok sevdiği bir etkinliğe (oyun oynama) ulaşabilmesi için önce sevmediği bir görevi (ödev yapma) tamamlamasının istendiği "Önce... Sonra..." kuralına ne denir?

CEVAP Premack İlkesi (Büyükanne Kuralı).

GÖRME YETERSİZLİĞİ

SORU
417

Görme engelli bireylerin etrafındaki nesnelerin yerlerini diğer duyularını kullanarak algılaması becerisine "Yönelim (Oryantasyon)", bir yerden bir yere güvenli biçimde gitmesine ise ne ad verilir?

CEVAP Bağımsız Hareket becerisi.

SORU
418

Sınavlarda görme engelli öğrencilere şekil, grafik veya harita içeren sorular sorulması gerektiğinde yasal ve pedagojik olarak yapılması gereken uyarılama nedir?

CEVAP Soruların kabartma formda verilmesi, betimlenerek (sesli) anlatılması veya şekilli soruların eşdeğer metin sorularıyla değiştirilmesi.

SORU
419

Görme engellilerde "Braille alfabesi" temelinde hangi ilke yatar?

CEVAP Noktaların farklı kombinasyonları ile harfleri oluşturma ve dokunarak okuma.

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİ

SORU
420

Özel eğitimde erken müdahale hizmetlerinin temel hedeflerinden biri olan "İkincil önleme" ne anlama gelir?

CEVAP Mevcut bir riskin veya hafif bir geriliğin, daha ciddi ve kalıcı bir yetersizliğe (engele) dönüşmesini engellemeye yönelik müdahalelerdir.

SORU
421

Erken müdahalede "aile eğitimi" yapılırken dikkat edilmesi gereken en önemli etik kural nedir?

CEVAP Ailenin kültürel değerlerine, ekonomik koşullarına ve yaşam biçimine saygı duyarak, aileye uygun gerçekçi hedefler belirlemek.

UDA - İPUÇLARI

SORU
422

Dış fırçalama veya giyinme gibi psikomotor becerilerin öğretiminde genellikle hangi kontrol edici ipucu türü ile öğretime başlanması önerilir?

CEVAP Fiziksel ipucu (Tam fiziksel yardım).

ZİHİNSEL YETERSİZLİK - ÖZEL EĞİTİM PROGRAMI

SORU
423

Zihinsel yetersizliği olan öğrencilere sunulan müfredatta (Özel Eğitim Uygulama Okulu) amaçlanan temel matematik becerileri soyut işlemlerden ziyade neyi hedefler?

CEVAP Para kullanma, saat okuma, alışveriş hesaplamaları yapma gibi "işlevsel ve günlük yaşam matematiği" becerilerini hedefler.

ÖZEL EĞİTİM POLİTİKA VE YASAL DÜZENLEMELER

SORU
424

Milli Eğitim Bakanlığı mevzuatına göre özel eğitim meslek okullarında aile eğitim çalışmalarını planlamak ve staj/işletme süreçlerini koordine etmek kimin/hangi birimin asli görevidir?

CEVAP Alan/Koordinatör öğretmenlerin ve ilgili BEP Geliştirme Birimi üyelerinin görevidir.

ÖZEL EĞİTİMDE SANATSAL BECERİLERİN ÖĞRETİMİ

SORU
425

Sanat eğitiminde "serbest çalışma" tekniğinin özel gereksinimli bireyler için en önemli işlevi nedir?

CEVAP Bireyin kendini ifade etme özgürlüğünü destekleyerek estetik haz duymasını ve özgüven geliştirmesini sağlamak.

SORU
426

Sanat etkinliklerinde "sürece odaklı" yaklaşım neyi ifade eder?

CEVAP Ortaya çıkan ürünün mükemmelliğinden ziyade, bireyin malzemeleri keşfetme, deneme yapma ve yaratıcılık sürecindeki katılımının değer görmesidir.

SORU
427

Görsel sanatlar dersinde otizmlili öğrencilere "sıra bekleme" kuralı nasıl öğretilir?

CEVAP Görsel bir "sıra takip çizelgesi" veya "şimdi senin - şimdi benim" görsel kartları kullanılarak.

ÖZEL EĞİTİMDE FİZİKSEL EĞİTİM VE SPOR

SORU
428

Özel eğitimde fiziksel eğitimin temel amacı nedir?

CEVAP Bireyin kaba ve ince motor becerilerini geliştirmek, vücut farkındalığını artırmak ve sosyal katılımını desteklemek.

SORU
429

Fiziksel eğitimde "taklit yoluyla öğrenme" neden kritik bir yöntemdir?

CEVAP Yönergeyi anlamakta zorlanan bireylerin hareketi görerek doğrudan kopyalamasına olanak sağladığı için.

ÖZEL EĞİTİMDE OYUN VE MÜZİK

SORU
430

Özel eğitimde müzik eğitiminin "sözel ifade" becerisini desteklemedeki en temel etkisi nedir?

CEVAP Ritim ve melodi aracılığıyla kelimelerin daha kolay hatırlanması ve konuşma ritminin (prosodi) desteklenmesi.

SORU
431

Oyun etkinliklerinde "akran eşleşmesi" stratejisi neyi hedefler?

CEVAP Yetersizliği olan bireyin, yetersizliği olmayan bir akranıyla eşleşerek sosyal kuralları ve oyun becerilerini doğal bir şekilde öğrenmesini.

ÖZEL EĞİTİMDE AİLE EĞİTİMİ

SORU
432

Aile eğitiminde "bireyselleştirilmiş aile hizmet planı (BAHP)" çocuğun gelişimi dışında hangi alana yoğunlaşır?

CEVAP Ailenin gereksinimlerine, kaynaklarına ve çocuğun eğitiminde ailenin üstleneceği sorumluluklara.

SORU
433

Ailelerin "kabullenme" evresine ulaşmalarını engelleyen en büyük psikolojik bariyer nedir?

CEVAP Teşhisi inkâr etme veya sürekli farklı/mucizevi tedavi arayışları ile gerçekçi olmayan umutlara sarılmaları.

SORU
434

Aileye sunulan "bilgi verici yaklaşım" kapsamında nelere yer verilmelidir?

CEVAP Engellilik türü, eğitsel yasal haklar, başvurulabilecek kurumlar ve çocuğun gelişimsel özellikleri hakkında doğru, bilimsel veriler.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ (MATEMATİK/SAYILAR)

SORU
435

Matematikte "birebir eşleme" hatası yapan bir öğrenci için nasıl bir öğretim yapılmalıdır?

CEVAP Öğrencinin her nesneye dokunarak (veya nesneyi hareket ettirerek) sayması ve her dokunuşta bir sayı söylemesi hatırlatılmalıdır.

ZİHİNSEL YETERSİZLİK (SAYILAR/İŞLEMLER)

SORU
436

Eldeli toplama işleminde "elde" kavramı, onluk taban blokları ile nasıl somutlaştırılmalıdır?

CEVAP 10 birlik bloğun bir "onluk" bloğa dönüştürülüp komşu basamağa aktarılması (gruplama) gösterilerek.

UDA (DAVRANIŞ DEĞİŞTİRME)

SORU
437

Bir davranışın artırılması için kullanılan "Sembol Pekiştirme" sisteminin başarılı olması için hangi şart şarttır?

CEVAP Kazanılan sembollerin (token) öğrenci için anlamlı ve cazip bir "yedek pekiştireçle" (istediği bir ödülle) takas edilebilmesi.

İŞİTME YETERSİZLİĞİ

SORU
438

İşitme engelli çocuklarda "dudak okuma" becerisi neden tek başına yeterli bir iletişim yolu değildir?

CEVAP Birçok sesin dudak hareketinin benzer olması (örneğin p, b, m sesleri) ve dudak okumanın metnin sadece %30-40'ını anlamaya izin vermesi.

ÖZEL EĞİTİMDE POLİTİKA VE YASAL DÜZENLEMELER

SORU
439

5378 sayılı Kanun'un "kapsayıcı eğitim" vizyonu, özel gereksinimli öğrencilerin genel eğitim ortamlarına entegrasyonu hakkında neyi emreder?

CEVAP Eğitim ortamlarının fiziksel, sosyal ve akademik olarak tüm çocukların erişimine uygun hale getirilmesini.

OTİZM - DESTEK EĞİTİM

SORU
440

Otizmde "kendini yönetme" stratejisinin bireye kazandırdığı en önemli yetkinlik nedir?

CEVAP Kendi davranışını izleyip değerlendirerek, dışarıdan bir uyarı gelmeden uygun davranışı sergileme becerisi.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ - OKUMA

SORU
441

Öğrenme güçlüğü olan öğrencilerde okuma akıcılığını geliştirmek için neden "tekrarlı okuma" önerilir?

CEVAP Aynı metnin birden fazla okunması, kelimelerin otomatikleşmesini (hız kazanılmasını) ve metne aşinalıkla prosodinın gelişmesini sağlar.

ÖZEL EĞİTİMDE FİZİKSEL EĞİTİM

SORU
442

Fiziksel eğitimde "motor planlama" yetersizliği olan bir öğrenciye basketbol topunu potaya atma becerisi nasıl çalışılmalıdır?

CEVAP Beceri, topu tutma, kaldırma ve fırlatma şeklinde parçalara (görev analizi) bölünerek ve her adımda fiziksel model olunarak.

SORU
443

Spor etkinliklerinde "yönergeyi anlama" sorunu yaşayan bireyler için nasıl bir görsel destek kullanılmalıdır?

CEVAP Hareketin fotoğraflı veya videolu bir "iş akış şeması" (örn: topu tut, yukarı kaldır, at).

OYUN VE MÜZİK

SORU
444

Müzik etkinliklerinin otizmlili bireylerde "duyusal bütünleme" üzerindeki etkisi nedir?

CEVAP Ritmik düzenin beyin faaliyetlerini organize edici özelliği sayesinde, düzensiz duyuşal girdilerin (gürültü vb.) yarattığı kaygıyı azaltması.

SORU
445

Otizmlili öğrencilere müzik dersinde "şarkı tamamlama" (öğretmenin şarkıyı yarım bırakması) neden önerilir?

CEVAP Öğrenciyi dinlemeye, katılım sağlamaya ve müzik ritmini tahmin etmeye zorladığı için.

SORU
446

Müzik etkinliklerinde otizmlili bireylerin "öfke krizlerini" önlemek için müzik nasıl kullanılmalıdır?

CEVAP Sakinleştirici, düşük ritimli ve düzenli melodilerle (bireyin sakinleşme anlarında).

ÖZEL EĞİTİM POLİTİKALARI

SORU
447

Özel eğitimde "En Az Kısıtlayıcı Ortam (EAKO)" kavramı neyi zorunlu kılar?

CEVAP Özel gereksinimli öğrencinin yetersizliği olmayan akranlarından mümkün olduğunca az izole edildiği, genel eğitimle en çok iç içe olan ortamda bulunmasını.

SORU
448

Özel gereksinimli bireylerin istihdamında "iş koçluğu" (job coaching) nedir?

CEVAP Engelli bireyin işe uyumunu sağlamak için iş yerinde ona eşlik eden ve becerilerini geliştiren uzmanlık desteği.

SORU
449

Özel eğitim hizmetlerinin (RAM, özel eğitim sınıfları, destek odaları) temel felsefesi nedir?

CEVAP Bireyin yaşadığı yetersizliği engel olmaktan çıkarıp, onun kapasitesini en üst düzeye çıkararak "bağımsız yaşam" becerilerini kazandırmaktır.

UDA (ÖĞRETİM)

SORU
450

"Fırsat Öğretimi" (Incidental Teaching) yönteminin en temel özelliği nedir?

CEVAP Öğretimin planlı bir masa başı çalışmasından ziyade, öğrencinin doğal olarak ilgi duyduğu bir anda, o ilgi üzerinden başlatılmasıdır.

ZİHİNSEL YETERSİZLİK (DİL BECERİLERİ)

**SORU
451**

Alıcı dil becerisi zayıf olan öğrencilere yönerge verirken nasıl bir dil kullanılmalıdır?

CEVAP Kısa, net, emir kipi içermeyen ve görsel destekle desteklenmiş ifadelerle.

OTİZM (DAVRANIŞ)

**SORU
452**

Otizmli bireylerde ortaya çıkan "kendine zarar verme" davranışının, işlevsel değerlendirme sonucunda "duyusal boşluğu doldurma" olduğu saptanırsa ne yapılmalıdır?

CEVAP Bireye, kendine zarar vermeden duyusal ihtiyacını giderebileceği uygun alternatifler (örn: stres çarkı, dokulu materyaller) sunulmalıdır.

MATEMATİK (GEOMETRİ)

**SORU
453**

Özel eğitimde "uzamsal (mekânsal) ilişkiler" öğretiminde (önünde, arkasında, sağında, solunda) neden ilk önce kendi bedeni üzerinden çalışılmalıdır?

CEVAP Bireyin yön kavramını somut bir referans noktası (kendi vücudu) ile ilişkilendirmesi, daha sonra dış çevreye genellemesini kolaylaştırır.

**SORU
454**

Özel eğitimde "geometri tahtası" kullanımı neyi geliştirir?

CEVAP Şekillerin kenar-köşe özelliklerini somutlaştırarak, geometrik kavramların zihinde canlandırılmasını (görsel algı).

**SORU
455**

"Daire, kare, üçgen" gibi şekiller öğretilirken neden "boyut" farkı olmamalıdır?

CEVAP Öğrenci şekli değil, sadece büyük-küçük gibi boyutu ayırt etmeyi öğrenmemesi için.

ÖZEL EĞİTİMDE OYUN

**SORU
456**

"Sosyal oyun" evresinde akranların birbirleriyle materyal paylaşarak bir amaç doğrultusunda iş birliği yapmalarına ne ad verilir?

CEVAP İşbirlikli oyun.

ÖZEL EĞİTİM POLİTİKA VE YASALAR

**SORU
457**

Özel gereksinimli bir bireyin iş hayatına katılımını (istihdamını) desteklemek için yasal olarak zorunlu tutulan kotanın amacı nedir?

CEVAP Engellilerin ekonomik açıdan kendine yetebilmelerini ve bağımsız yaşam hakkını desteklemek.

UDA (İPUCU)

**SORU
458**

İpucunun silikleştirilmesinde "hata yapma şansını minimize eden" yöntem hangisidir?

CEVAP İpucunun giderek azaltılması (Most-to-least prompting).

ZİHİNSEL YETERSİZLİK (İŞLEVSEL OKUMA)

**SORU
459**

İşlevsel okuma becerileri öğretilirken, bireyin günlük yaşamdaki "etiket okuma" (örn: son kullanma tarihi, içerik bilgisi) becerisi neden bir "hayatta kalma" becerisidir?

CEVAP Sağlığını korumak ve bağımsız tüketici olabilmek için.

OTİZM (SOSYAL BECERİLER)

**SORU
460**

Sosyal problem çözme öğretiminde "sorunu tanımlama" aşamasında öğrenciye sorulması gereken ilk soru nedir?

CEVAP "Şu anda ne oluyor ve ben neden kendimi rahatsız hissediyorum?"

ÖZEL EĞİTİMDE SANAT

**SORU
461**

Sanatla terapi ile sanat eğitimi arasındaki temel fark nedir?

CEVAP Sanat eğitimi beceri kazandırmayı hedeflerken, sanatla terapi sanat yoluyla bireyin duygusal sağaltımını ve iç dünyasını çözümlemeyi hedefler.

ÖZEL EĞİTİMDE SPOR

**SORU
462**

Özel gereksinimli bireyler için yapılan "Özel Olimpiyatlar" (Special Olympics) oyunlarının temel felsefesi nedir?

CEVAP Bireylerin yetersizliklerine değil, başarılarına ve toplumsal katılımlarına odaklanan bir spor kültürü yaratmak.

MATEMATİK (ÖLÇME)

**SORU
463**

Bir öğrenciye "1 saat" kavramı öğretilirken, süre geçişini somutlaştırmak için hangi materyal kullanılmalıdır?

CEVAP Kum saati veya görsel sayaçlar.

ZİHİNSEL YETERSİZLİK - DESTEK EĞİTİM

**SORU
464**

"Destek Eğitim Odası"nda eğitim alan bir öğrenci için BEP'i kim hazırlar?

CEVAP Okuldaki BEP Geliştirme Birimi, destek eğitimini verecek öğretmenlerin de görüşünü alarak hazırlar.

**SORU
465**

Zihinsel yetersizlikte "ardışık becerilerin" (örn: 1'den 5'e sayma) öğretimi neden çok önemlidir?

CEVAP Matematik ve günlük yaşamdaki birçok işlemin (sıralama, zaman, işlem yapma) bu ardışıklık temeline dayanması nedeniyle.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ - OKUMA/YAZMA

**SORU
466**

Okuma güçlüğü olan bireylerde kelimeleri "heceleyerek" okumak yerine "kelimeyi bir bütün olarak" okumayı öğrenmelerine ne denir?

CEVAP Okumanın otomatikleşmesi.

OTİZM - İLETİŞİM

**SORU
467****Sosyal oyun etkinliklerinde otizmli öğrenciye "sıra alma" nasıl öğretilmelidir?****CEVAP** Görsel bir "sıra alma çizelgesi" veya "şimdi sen - şimdi ben" kartları ile somutlaştırarak.**SORU
468****Otizmli çocuklarda "zamir tersine çevrilmesi" (ben yerine sen demek) neden kaynaklanır?****CEVAP** İletişimsel bilişsel süreçlerdeki (zihin kuramı) sınırlılıklar nedeniyle, başkasının bakış açısını diline yansıtamamasıdır.

POLİTİKA VE YASALAR

**SORU
469****Türkiye'de özel eğitim hizmetlerinin temel yasal çerçevesini oluşturan 573 sayılı KHK, özel eğitimi genel eğitimden ayrı bir süreç olarak mı tanımlar?****CEVAP** Hayır, eğitim sisteminin ayrılmaz bir parçası olarak tanımlar.**SORU
470****RAM'ların yerleştirme kararlarında aile itiraz ederse ne olur?****CEVAP** Aile il/ilçe özel eğitim hizmetleri kuruluna itiraz edebilir, itiraz tekrar değerlendirilir.**SORU
471****Özel eğitimde "ücretsiz eğitim" hakkı hangi yasal düzenlemelerle garanti altındadır?****CEVAP** 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ve ilgili yönetmelikler.**SORU
472****Özel eğitimde "yönlendirme kararı" alındıktan sonra velinin karara itiraz süresi ne kadardır?****CEVAP** Yönetmeliklerde belirtilen süreler (genelde 60 gün) içinde İl/ilçe Özel Eğitim Hizmetleri Kuruluna yazılı itiraz edilebilir.**SORU
473****5378 sayılı Kanun gereği, özel gereksinimli bireylerin şehir içi ulaşımında karşılaştığı engelleri kaldırmak kimin sorumluluğundadır?****CEVAP** Yerel yönetimler (Belediyeler).

SANAT EĞİTİMİ

**SORU
474****Sanat dersinde "kil ile çalışma" neden özellikle ince motor ve duyuşal bütünleme sorunu olan öğrenciler için önerilir?****CEVAP** Kili şekillendirirken hem parmak kaslarının güçlenmesi hem de duyuşal (dokunsal) girdilerin sakinleştirici etkisinden dolayı.

FİZİKSEL EĞİTİM

**SORU
475****Fiziksel eğitimde "denge" becerisini geliştirmek için hangi etkinlikler tercih edilmelidir?****CEVAP** Çizgi üzerinde yürüme, tek ayak üzerinde durma veya alçak denge tahtaları.**SORU
476****Fiziksel eğitimde "komutla hareket etme" becerisini geliştirmek için neden müzik kullanılmalıdır?****CEVAP** Müzik, ritmik düzeni ve uyarıyı daha belirgin hale getirerek komutların algılanmasını kolaylaştırır.

OTİZM

SORU
477

Otizmlı bir çocuğun oyuncağı döndürerek izlemesi (dönen bir nesneyle ilgilenmesi) stereotipik bir davranış mı yoksa sembolik oyun mudur?

CEVAP Stereotipik (tekrarlayıcı) bir davranıştır, sembolik oyun değildir.

SORU
478

Otizmde "duyusal aşırı duyarlılık" (örn: sese, ışığa, dokuya karşı tepki) öğrenmeyi nasıl etkiler?

CEVAP Birey dış uyarılarla (gürültü, ışık) o kadar meşguldür ki, öğretmenin sunduğu akademik içeriğe odaklanamaz.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ (OKUMA)

SORU
479

Öğrenme güçlüğü olan öğrencinin okurken "kelime atlaması" veya "satır atlaması"nı engellemek için ne kullanılmalıdır?

CEVAP Okuma takip kartı (okunacak satırın dışındaki yeri kapatan bir araç).

ÖZEL EĞİTİM - SANAT

SORU
480

Sanat çalışmalarında "fırça tutma" sorunu yaşayan bir öğrenci için ne tür bir uyarılama yapılmalıdır?

CEVAP Fırçanın sapı kalınlaştırıcı bir materyalle (örn: sünger veya tenis topu) desteklenmelidir.

SORU
481

Sanat eğitiminde "özel gereksinimli" bir öğrencinin yaptığı resmin, "anlamsız çizgiler" gibi görünmesi durumunda öğretmenin tutumu ne olmalıdır?

CEVAP Çizgilere anlam yüklemeye çalışmalı ve sürecin (çaba/keşif) değerini onaylamalıdır.

OYUN

SORU
482

Otizmlı çocuklarla "paylaşarak oyun" becerisi nasıl çalışılmalıdır?

CEVAP Başlangıçta sınırlı materyalle (örn: tek bir araba) ve öğretmenin model olmasıyla, sıra ile oynama kurallarını öğretmekle.

SORU
483

Otizmlı öğrencilerle oynanan "sıra alma oyunu"nda sıra bekleme süresi nasıl belirlenmelidir?

CEVAP Öğrencinin tahammül seviyesine göre (başlangıçta 5-10 saniye), yavaş yavaş artırılarak.

MATEMATİK

SORU
484

"10'ar ritmik sayma" çalışması neden "onluk" sistemin temelidir?

CEVAP Sayı sistemindeki basamak değerlerinin mantığını (birler, onlar, yüzler) kavramayı kolaylaştırdığı için.

SORU
485

Matematik dersinde "problem kurma" becerisi neden en ileri düzeyde (hata payı az) olmalıdır?

CEVAP Çünkü öğrenci bir problem kurabiliyorsa, o matematiksel kavramı (toplama/çıkarma vb.) mantıksal olarak tam kavramış demektir.

ÖZEL EĞİTİM - SPOR

**SORU
486****Spor etkinliklerinde "takım ruhu" (başkalarıyla iş birliği) nasıl çalışılmalıdır?****CEVAP** Küçük gruplar (2-3 kişilik) halinde, birbirlerine pas atarak tamamlanan oyunlarla.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ (MÜDAHALE)

**SORU
487****"Okumada otomatikleşme" bozukluğu olan (disleksi) öğrencilerde neden kelime öğretimi değil, ses çalışmaları önceliklidir?****CEVAP** Çünkü kelimeleri doğru çözebilmek (dekoding) için önce seslerin harflerle ilişkisini kavramak zorunludur.

OTİZM (İLETİŞİM)

**SORU
488****Otizmli çocuklarda "iletişim başlatma" becerisi neden sadece "istek bildirme" ile sınırlı kalmamalıdır?****CEVAP** Çünkü iletişim sadece bir şeyleri istemek değil, aynı zamanda bilgi paylaşmak, yorum yapmak ve sosyal bağ kurmaktır.**SORU
489****Otizmli çocuklarda "PECS" sistemi kullanırken, öğretmen hangi aşamadan sonra sembolleri cümleleştirmeye başlar?****CEVAP** Birey, "istiyorum" kartını ve istediği nesnenin resmini birleştirip cümle şeridine yapıştırabildiğinde.

ÖZEL EĞİTİM - FİZİKSEL EĞİTİM

**SORU
490****Fiziksel eğitimde "komut verme" sırasında öğrencinin adı neden önce söylenmelidir?****CEVAP** Öğrencinin dikkatini öğretmene çekmek ve "şimdi sıra bende" mesajını almasını sağlamak için.

CANLI **DERS**

2027

ÖZEL EĞİTİM ÖABT

19 EKİM 2026 – 15 HAZİRAN 2027

MARATON KURSU

300 SAAT ÖABT

+ HEDİYE
MEB-AGS
550 SAAT
CANLI
DERS

2027'YE KAYIT OL 2026 İLE BAŞLA

BİLİM UZMANI
BÜLENT TANIK

DOÇ.DR.
SERTAN TALAS

CAN
KÖNİ

CENNET
KARATAŞTAN

PSİKOLOJİK DANIŞMA
DOKTORU
DR.AKIN HOCA

DURSUN
BİLGİN

HAKAN
SEMİZ

BÜLENT
TANIK

CAN
KÖNİ

FATİH
PERK

CENNET
KARATAŞTAN

AKIN
HOCA

HÜSEYİN
İŞERİ

EĞİTİM BİLİMLERİ VE
TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİ

AHMET UÇUR
KARAKUZA

GÜNAY
GÖKTAŞ

CENGİZ
BADUR

TARİH

HAKAN
TOPCAN

MUHAMMET
AKIN

COĞRAFYA

YASIN
YILDIZ

1982
ANAYASASI
İNSAN
HAKLARI

YUSUF
BAYRAKTAR

SÖZEL
YETENEK

ÇAĞRI
DANACI

SAYISAL
YETENEK

MEHMET ALI
GÜRDAL

ÖABT – SORU BANKASI + KONU ANLATIM KİTABI + DENEME FASİKÜLÜ

BAŞLAYAN DEĞİL BİTİREN KAZANIR!

0 531 529 91 30 | www.damgauzem.com